

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Jan Horký

**Klíčové okamžiky korejské války a jejich
reflexe v českém dobovém tisku**

Bakalářská práce

Praha 2010

Autor práce: **Jan Horký**

Vedoucí práce: **PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.**

Oponent práce:

Datum obhajoby: 2010

Hodnocení:

Bibliografický záznam

Horký, Jan. *Klíčové okamžiky korejské války a jejich reflexe v českém dobovém tisku*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2010. 87 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.

Anotace

Diplomová práce *Klíčové okamžiky korejské války a jejich reflexe v českém dobovém tisku* se zabývá způsobem, jakým vybraná československá média informovala o průběhu korejské války v letech 1950 – 1953. Konkrétně se zaměřuje na deníky Rudé právo, Svobodné slovo a Lidová demokracie. Čtyřmi klíčovými okamžiky konfliktu, kterými se tato práce zabývá, byly počátek války v červnu 1950, vylodění vojsk OSN v Inčchonu v září 1950, vstup čínských lidových dobrovolníků do války v listopadu 1950 a podepsáním dohody o příměří v červenci 1953. Všechny tyto události byly v tisku podrobně popisovány. Československo patřilo tehdy ve světě rozděleném železnou oponou k zemím východního, socialistického bloku. Práce tak metodou historické srovnávací analýzy zkoumá především odklon interpretace událostí v tisku od historicky ověřených zkušeností a zabývá se tím, jaký vliv měla na podávané informace vliv přejímaná sovětská propaganda a dokazuje to na konkrétních příkladech. Práce srovnává formu, jakou o konfliktu podávaly vybrané deníky informace, soustředí se na poměr mezi původními a přejímanými články či postavení zpráv o válce v novinách vzhledem k ostatním událostem.

Annotation

The diploma thesis *The Key Moments of the Korea War and Their Reflection in the Czech Press* considers the way, how the particular Czech newspaper informed about the Korean War and its key moments. The paper aims on four parts of the war: the invasion of North Korea in June 1950, the coastal landing of UN forces in Incheon in September 1950, the intervention of Chinese people's volunteer army in November 1950 and the signing of the peace ratification in July 1953. All those events were highly important for the development of the conflict and according to that they were covered in the press. The Czechoslovakia was at the time part of the bloc of the countries under the influence

of the Soviet Union. The thesis uses method of historical comparative analysis to examine, how the Soviet propaganda influenced the media content and shows the concrete examples of this on deflection of the presented information from historical reality. The paper also compares the rate between the published original articles and articles taken over from news agencies. The importance which those articles about Korean War had among the other news is also compared.

Klíčová slova

Válka, Korea, reflexe, tisk, propaganda, komunismus, USA, SSSR, Rudé právo, Svobodné slovo, Lidová demokracie

Keywords

War, Korea, reflection, press, propagand, communism, USA, USSR, Rudé právo, Svobodné slovo, Lidová demokracie

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely výzkumu a studia.

V Praze dne 15.5.2010

Jan Horký

Poděkování

Rád bych poděkoval PhDr. Petru Bednaříkovi, Ph.D ze vedení práce a užitečné poznámky v průběhu její tvorby.

Dík patří také zaměstnancům Oddělení časopisů Knihovny Národního muzea za ochotu, se kterou mi vyšli během bádání v archivních tiskovinách vstříc.

Obsah

OBSAH.....	8
ÚVOD.....	12
1. CESTA KE KONFLIKTU	14
1.1 KOREJSKÝ POLOOSTROV PŘED DRUHOU SVĚTOVOU VÁLKOU	14
1.2 PRŮBĚH DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY NA KOREJSKÉM POLOOSTROVĚ	14
1.3 VÝVOJ POLOOSTROVA NA ZÁKLADĚ JALTSKÉ DOHODY	15
1.3.1 <i>Vztah Československa a KLR - válečná pomoc</i>	16
2. ZAHÁJENÍ VÁLKY.....	17
2.1 NEČEKANÝ ÚTOK	17
2.2 ZAHÁJENÍ VÁLKY NA STRÁNKÁCH RUDÉHO PRÁVA	18
2.2.1 <i>Rudé právo 27. červen</i>	19
2.2.2 <i>Rudé právo 28. června</i>	20
2.2.3 <i>Rudé právo 29. června</i>	21
2.2.4 <i>Rudé právo 30. června</i>	22
2.2.5 <i>Rudé právo 1. července</i>	23
2.2.6 <i>Rudé právo 2. července</i>	23
2.3. SVOBODNÉ SLOVO	24
2.3.1 <i>Svobodné slovo 27. června</i>	24
2.3.2 <i>Svobodné slovo 28. června</i>	24
2.3.3 <i>Svobodné slovo 29. června</i>	25
2.3.4 <i>Svobodné slovo 30. června</i>	25
2.3.5 <i>Svobodné slovo 1. července</i>	26
2.3.6 <i>Svobodné slovo 2. července</i>	27
2.4 LIDOVÁ DEMOKRACIE	27
2.4.1 <i>Lidová demokracie 27.června</i>	27
2.4.2 <i>Lidová demokracie 28. června</i>	27
2.4.3 <i>Lidová demokracie 29. června</i>	27
2.4.4 <i>Lidová demokracie 30. června</i>	28
2.4.5 <i>Lidová demokracie 1. července</i>	28
2.4.6 <i>Lidová demokracie 2. července</i>	28
2.5 TISK V ČERVENCI 1950.....	29
3. PROTIÚTOK OSN – VYLODĚNÍ V INČCHONU.....	31
3.1 SVOBODNÉ SLOVO O VYLODĚNÍ V INČCHONU.....	32
3.1.1 <i>Svobodné slovo 15. září</i>	32
3.1.2 <i>Svobodné slovo 16. září</i>	32
3.1.3 <i>Svobodné slovo 17. září</i>	33
3.1.4 <i>Svobodné slovo 19. září</i>	33
3.1.5 <i>Svobodné slovo 20. září</i>	33
3.1.6 <i>Svobodné slovo 21. září</i>	33
3.1.7 <i>Svobodné slovo 22. září</i>	34
3.1.8 <i>Svobodné slovo 23. září</i>	34
3.2 LIDOVÁ DEMOKRACIE O VYLODĚNÍ V INČCHONU	35
3.2.1 <i>Lidová demokracie 15. září</i>	35
3.2.2 <i>Lidová demokracie 16. září</i>	35
3.2.3 <i>Lidová demokracie 17. září</i>	35
3.2.4 <i>Lidová demokracie 19. září</i>	36
3.2.5 <i>Lidová demokracie 20. září</i>	36
3.2.6 <i>Lidová demokracie 21. září</i>	36
3.2.7 <i>Lidová demokracie 22. září</i>	37
3.2.8 <i>Lidová demokracie 23. září</i>	37
3.3 RUDÉ PRÁVO O VYLODĚNÍ V INČCHONU	38

3.3.1 Rudé právo 15. září	38
3.3.2 Rudé právo 16. září	39
3.3.3 Rudé právo 17. září	39
3.3.4 Rudé právo 19. září	40
3.3.5 Rudé právo 20. září	41
3.3.6 Rudé právo 21. září	41
3.3.7 Rudé právo 22. září	41
3.3.8 Rudé právo 23. září	42
3.4 TISK O POSTUPU OSN V ZÁŘÍ 1950	42
4. ČÍNA – NOVÝ HRÁČ NA SCÉNĚ	43
4.1 LIDOVÁ DEMOKRACIE V PRŮBĚHU ŘÍJNA AŽ PROSINCE	44
4.2 SVOBODNÉ SLOVO PRŮBĚHU ŘÍJNA AŽ PROSINCE	47
4.3 RUDÉ PRÁVO V PRŮBĚHU ŘÍJNA AŽ PROSINCE	48
5. UZAVŘENÍ PŘÍMĚŘÍ.....	53
5.1 OBRAZ SITUACE V KOREJI V PRŮBĚHU ČERVENCE 1953.....	54
5.1.1 Z červencových titulků ve Svobodném slově.....	54
5.1.2 Svobodné slovo v červenci.....	54
5.1.3 Z červencových titulků Lidové demokracie:	55
5.1.4 Lidová demokracie v červenci	55
5.1.5 Rudé právo v červenci	56
5.2.1 UZAVŘENÍ PŘÍMĚŘÍ VE SVOBODNÉM SLOVU.....	57
5.2.1 Svobodné slovo 26. července	57
5.2.2 Svobodné slovo 28. července	57
5.2.3 Svobodné slovo 29. července	58
5.2.4 Svobodné slovo 30. července	59
5.2.5 Svobodné slovo 31. července	60
5.2.6 Svobodné slovo 1. srpna	61
5.2.7 Svobodné slovo 2. srpna	61
5.2.8 Svobodné slovo 4. srpna	61
5.3 UZAVŘENÍ PŘÍMĚŘÍ V RUDÉM PRÁVU.....	61
5.3.1 Rudé právo 27. července	61
5.3.2 Rudé právo 28. července	62
5.3.3 Rudé právo 29. července	63
5.3.4 Rudé právo 30. července	63
5.3.5 Rudé právo 31. července	64
5.3.6 Rudé právo 1. srpna.....	65
5.3.7 Rudé právo 2. srpna.....	65
5.3.8 Rudé právo 3. srpna.....	65
5.4 UZAVŘENÍ PŘÍMĚŘÍ V LIDOVÉ DEMOKRACII	65
5.4.1 Lidová demokracie 28. července	65
5.4.2 Lidová demokracie 29. července	66
5.4.3 Lidová demokracie 30. července	66
5.4.4 Lidová demokracie 31. července	67
5.4.5 Lidová demokracie 1. srpna	67
5.4.5 Lidová demokracie 2. srpna	67
5.4.6 Lidová demokracie 4. srpna	67
5.4.7 Lidová demokracie 5. srpna	67
5.4.8 Lidová demokracie 7 srpna	68
5.5 TISK V SRPNU	68
6. ZÁVĚR.....	70
6.1 OBRAZ JIHOKOREJSKÉ VLÁDY A VOJSK OSN.....	71
6.2 OBRAZ SEVEROKOREJSKÝCH A ČÍNSKÝCH VOJSK.....	71
6.3 STRUKTURA ZVEŘEJŇOVANÝCH ZPRÁV	72
6.4 SROVNÁNÍ DENÍKŮ	73
7. SUMMARY	74
8. POUŽITÁ LITERATURA A PRAMENY.....	75

8.1 PRAMENY	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	77
<u>PŘÍLOHA Č.1 : MAPA KOREJSKÉHO POLOOSTROVA.....</u>	<u>78</u>
<u>PŘÍLOHA Č.2: MAPA POSTUPU VOJSK.....</u>	<u>79</u>

Úvod

Korejská válka v letech 1950-1953 byla prvním velkým konfliktem po druhé světové válce. Tento střet trval tři roky a svět, rozdělený ideologiemi a železnou oponou, se během jeho průběhu několikrát přiblížil další světové válce. Ta by pravděpodobně měla vzhledem k existenci atomových zbraní v obou zneprátelených táborech fatální důsledky pro celou planetu.

Urputné boje se nevedly pouze na půdě Korejského poloostrova, ale i na stránkách tisku, a to i v zemích vzdálených 38. rovnoběžce tisíce kilometrů, které byly do konfliktu zapojeny pouze okrajově. K nim patřila i tehdejší Československá republika.

Tato práce se zabývá klíčovými okamžiky Korejské války a jejich zobrazením na stránkách vybraného tisku v Československu, konkrétně v Rudém právu, Svobodném slovu a Lidové demokracii. Všechny tři deníky jsou stranickými orgány politických stran zastoupených v Národní frontě. Rudé právo bylo orgánem Komunistické strany Čech a vycházelo z domácích deníků s nejvyšším nákladem. Svobodné slovo zastávalo obdobnou funkci v Čs. straně národně socialistické a Lidová demokracie Čs. strany lidové. Šlo o deníky, které patřily k těm, kterým komunistický režim dovolil vycházet. Komunisté již před převratem v roce 1948 usilovali o ovládnutí československých médií. Ještě v průběhu vládní krize komunistické vedení uložilo svému ministrovi, aby omezil dovoz zahraničního tisku a zakázal jeho volný prodej. V březnu (1948) následovala likvidace 111 časopisů a novin, zanikly všechny krajské deníky nekomunistických stran a řada časopisů regionálních a zájmových organizací. Zůstaly deníky zájmových a jiných organizací ovládaných komunisty. Povoleny byly deníky nekomunistických stran s velmi omezeným nákladem, které schvalovalo komunistické vedení. Dohled nad tiskem měl ústřední výbor Národní fronty.¹ Komunisté tak mohli československý tisk lehce ovládat.

Práce se zabývá odklonem interpretace průběhu konfliktu od historicky ověřených událostí a posuzuje vliv přejímané sovětské propagandy na tehdejší mediální obsah. Používá k tomu metodu historické srovnávací analýzy.

Právě ideová propaganda a později od roku 1953 spolu s institucionálně uplatňovanou cenzurou tvořila podstatnou roli v soustavě monopolů, které jsou nosnými sloupy všech totalitních režimů. Jejich působnost se neomezovala přitom pouze nad tiskem a médii všeobecně, ale byla mnohem širší. Fungovala ve všech oblastech, kde se komunistická moc

---

¹ KAPLAN, 2007, s. 48

snažila uplatnit svůj ideologický monopol a sloužila jí při masovém ovlivňování obyvatelstva.²

Konkrétně se práce zaměřuje na zahájení války (červen 1950), vstupem OSN do války včetně vylodění amerických jednotek v Inčchonu (září 1950), protiútokem čínské lidové armády a uzavřením příměří (července 1953). Jedná se o klíčové části války, které zásadně ovlivnily její průběh, a podle toho se o nich také referovalo v médiích jako o událostech mimořádného významu.

---

² KAPLAN, TOMÁŠEK, 1994, s.7

1. Cesta ke konfliktu

Příčiny korejské války můžeme spatřovat již v konci konfliktu, který jí předcházel, tedy druhé světové válce. Korejský poloostrov patřil k bojištím, na kterých se vedly jedny z posledních bitev této války. Zde proti sobě stála vojska Spojených států spolu s armádami spadajícími pod velení Sovětského svazu proti japonským okupantům. Stejně jako Evropa se pak osvobozený a záhy rozdělený poloostrov stal sférou rozdílných vlivů jak USA tak SSSR.

1.1 Korejský poloostrov před druhou světovou válkou

Území dnešního Korejského poloostrova (viz příloha č.1) bylo historicky místem mocenských zájmů významných „hráčů“ na poli mezinárodní politiky. Konkrétně šlo o Čínu, Japonsko a Rusko.

Na konci 19. století svedly o nadvládu nad Koreou válku Japonsko s Čínou. Z tohoto souboje vzešlo jako vítěz Japonsko. Japonci nad formálně nezávislým Korejským císařstvím upevnili svůj vliv po porážce Ruska v rusko-japonské válce v letech 1904-1905. Japonskému císařství tehdy už nic nebránilo v postupné anexi poloostrova, což se také roku 1910 stalo.

Z korejského lidu Japonci učinili nejpodřadnější součást japonské společnosti a zemi během 20. století v rámci svých obchodních zájmů vytrvale drancovali. První desetiletí japonské nadvlády bývá kvůli pochopitelným represím v politickém a kulturním životě kolonie nazýváno „dobou temna.“ Japonci zakázali mimo jiné vydání většiny korejských novin.³

1.2 Průběh druhé světové války na Korejském poloostrově

Japonci zůstali v závěru druhé světové války poslední osamocenou bojující mocností Osy. Korejský poloostrov pak byl jednou z jejich posledních zámořských držav.

Na základě Postupimské dohody Japonskému císařství 8. srpna 1945 vypověděl válku Sovětský svaz. Sověti začali Japonce, demoralizované po shoení atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki, vytlačovat v rámci vojenské operace z Mandžuska směrem na Korejský poloostrov. Postup sovětských vojsk se podle dohody zastavil na 38. rovnoběžce dělící Korejský poloostrov přibližně v polovině, která byla spojenci určena na konferenci v Jaltě

---

³ ECKERT a kol., 2001, s. 188-189

jako obdoba evropské demarkační linie. Osvobození Koreje se v uniformě majora Rudé armády zúčastnil i třiatřicetiletý Kim Sung-ghu, známější pod jménem Kim Ir-sen.⁴ Zbytek poloostrova osvobodila z jihu postupující americká armáda.

1.3 Vývoj poloostrova na základě Jaltské dohody

Podobně jako v Německu na území Korejského poloostrova vznikly dvě zóny, které spravovaly Spojené státy a Sovětský Svaz. Částečně vratká spolupráce se záhy změnila v rivalitu a nepřátelství.

25. prosince 1945 se americká i sovětská strana dohodly na vzniku komise, která měla za úkol vytvořit podmínky pro vznik celokorejského státu s politickými zástupci vzešlymi z řádných voleb. Členové komise, která zahájila svou činnost v březnu 1946, se ale neshodli ani na základních bodech své spolupráce a komise byla záhy rozpuštěna.

Ačkoliv měla být původně podle dohody vytvořena z obou částí jednotná Korea, brzy se ukázalo, že to vzhledem k mocenským zájmům a ideové rozdílnosti obou mocností nebude možné. Díky tomu tak vznikly oficiálně v roce 1948 na Korejském poloostrově Koreje dvě; Severní a Jižní.

V severní části začal vládnout pod patronátem a řízením SSSR komunistický režim vedený diktátorem Kim Ir-senenem. Ten začal zemi „čistit“ od svých politických odpůrců a nastolil režim vlády jediné, komunistické strany.

V jižní části byl vývoj podstatně složitější. Spojené státy se zde snažily vybudovat státní zřízení odpovídající západním standardům. Rozhořel se zde tak souboj množství větších či menších politických subjektů. Ze zápasu o moc nakonec vyšel vítězně bývalý emigrant a vůdce proti japonské opozice Ly Sin-man⁵, který se stal roku 1948 jihokorejským prezidentem. Nutno podotknout, že Li Syn Man vládl rovněž velmi autoritativně, nicméně byl prozápadně orientován.

Oba nově vzniklé státy usilovaly o sjednocení země. Představy o spojené Koreji se ale zásadně lišily. Kim Ir-Sen chtěl Koreu komunistickou, Li Syn Man chtěl naopak ze země komunisty vyhnat. Diplomacie žádné východisko pro sjednocení nenašla, bylo tedy jen otázkou času, kdy přijde řada na vojenskou agresi. Ta přicházela v úvahu především ze strany

---

⁴ KAMAS, 1999, s.10

⁵ vzhledem k využití dobového tisku bude v této práci ponechán starý český přepis Li Syn Man namísto moderního Sung-man.

Severní Korey – jižní soused pro ni byl lákavým cílem, Američané ji totiž ve svých prohlášeních oficiálně nezahrnuly do sféry obranných zájmů v tichomořské oblasti. Severokorejci proto mohli nabýt dojmu, že Američané nebudou Jižní Koreu bránit.

KLDR měla na své straně také vojenskou výhodu. Sověti před oficiálním odchodem ze Severní Koreje vybudovali převážně z korejských veteránů 2. světové války silnou armádu vyzbrojenou tanky a dělostřelectvem. Američané koncipovali jihokorejskou armádu spíše jako bezpečnostní síly, aby zabránili myšlenkám útoku proti severu.⁶

1.3.1 Vztah Československa a KLDR - válečná pomoc

Praha uznala KLDR již 21. října 1948, čs. diplomatické zastoupení v KLDR fungovalo od roku 1950. Do chodu Československé diplomatické mise v KLDR zasahovaly po vypuknutí války primitivní pracovní podmínky spojené s válečnou atmosférou.

Československo přirozeně převzalo sovětskou interpretaci vzniku korejského konfliktu a podílelo se na všech politických a solidárních aktivitách východního bloku s výjimkou dodávek zbraní KLDR.⁷ Severokorejci původně po Československu žádali především pomoc v oblastech průmyslu a strojírenství, ale válka seznamy požadavků pozměnila, a tak poslalo Československo již na podzim 1950 do KLDR velké množství spodního prádla a dále pak vojenské oblečení, které bylo kořistí po německé armádě.⁸ Následovaly různé stroje jako železniční lokomotivy, jízdní kola, ale i tužky nebo knoflíky. Během tří let tak Československo dodalo zboží přibližně za miliardu korun tehdejšího kurzu.

Pomoc Československa spočívala i v péči o sirotky a udílení studijních pobytů. Lidé darovali i krev v rámci akce „Krev pro Koreu“, vzhledem k tomu, že zde neexistovala sušička krevní plazmy, byla darovaná krev tajně likvidována.⁹ Od března roku 1952 působila v Koreji také československá vojenská polní nemocnice, která ošetřovala raněné vojáky a později i civilní obyvatelstvo. Během působení v Koreji byl v nemocnici přijato na 5000 pacientů.¹⁰

---

⁶ POLEDNE, 2004, s.6

⁷ NÁLEVKA, 2009, s.96

⁸ tamtéž

⁹ tamtéž

¹⁰ Generál Šejna, který z Československa uprchl v roce 1968 do USA, vypověděl, že se personál čs. voj. polní nemocnice měl podílet na pokusech na amerických zajatcích. Měl se jich účastnit i pozdější známý český spisovatel science fiction Ludvík Souček. Tato obvinění se nepodařila potvrdit ani vyvrátit. (Jan Šejna, 70, Ex-Czech General and Defector. New York Times. 30. 8. 1997. (<http://www.nytimes.com/1997/08/30/world/jan-sejna-70-ex-czech-general-and-defector.html?pagewanted=1?pagewanted=1>))

Československo bylo po podepsání příměří jednou ze zemí, která byla zúčastněna v Dozorčí komisi neutrálních států. Ta měla dohlížet především na průběh repatriace zajatců a dodržování podmínek příměří.

Stejně jako sovětský výklad počátku konfliktu přejaly sovětské satelity včetně Československa i sovětské propagandistické aktivity zaměřené proti „americkým imperialistům.“ Na stránkách novin vycházely stovky propagandistických článků plných frází, v kinech se promítaly „dokumentární“ filmy a Moskvě se dařilo úspěšně působit na veřejné mínění i pomocí organizací typu Světová rada míru nebo Hnutí obránců míru.¹¹

Americká armáda tak byla v rámci komunistické propagandy obviněna například z používání bakteriologických zbraní. Toto obvinění se však nikdy nepotvrdilo. V Československu bylo s válkou spojeno i šíření „brouka imperialisty“ neboli mandelinky bramborové, kterou měla nad naším územím rozprašovat americká letadla.

Situaci v Koreji české deníky podrobně sledovaly. Mezi zahraničními událostmi se držela téměř po celou dobu v této práci sledovaného období v popředí zájmu.

2. Zahájení války

V hraničním pásmu na 38. rovnoběžce sice docházelo k menším bojůvkám, kterých se účastnili vojáci obou armád, téměř dennodenně. Nikdy však tyto přestřelky nepřerostly ve vážnější střet.

O tom, kdo ze Sověty ovládaného bloku vydal rozkaz k vojenskému útoku na Jižní Koreu, nemají doposud historici jasno. Nepochybují však o tom, že jako první zaútočily jednotky severokorejské lidové armády. Na tomto faktu se shodují autoři všech knižních publikací citovaných v této práci.

2.1 Nečekaný útok

Za počátek korejské války se považuje 25. červen 1950, kdy severokorejská vojska překročila 38. rovnoběžku, poté co lehce prorazila zcela zaskočenou a na útok nevyzbrojenou jihokorejskou pohraniční obranu, směřovala rychle na hlavní město Soul, které během tří dnů

---

¹¹ NÁLEVKA, 2009, s. 96

obsadila. Útok zaskočil nejen Jihokorejce, ale překvapil i USA. (Pro hlavní směry pohybu vojsk na Korejském poloostrově v průběhu války viz Příloha č. 2)

Nešlo přitom o žádný unáhlený útok. Naopak ho Kim Ir-Sen připravoval od roku 1949, kdy myšlenku napadnout jižní Koreu předložil v Moskvě Stalinovi. Severokorejci pak invazi ve spolupráci se SSSR a vědomým souhlasem Číny pečlivě naplánovali.¹²

Kolem 25. června komunistická propaganda a tajné vojenské přípravy dosáhly všech vytyčených cílů. Naprosto oklamaly Jihokorejce a i různé vojenské pozorovatele OSN v Koreji. Útok na demarkační linii nikdo nepředvídal.¹³

Spojené státy začaly záhy po útoku z 25. června ve spolupráci s OSN podnikat bryskní opatření. Prezident Truman, v rámci své vlastní doktríny o zadržování komunismu, záhy souhlasil s použitím amerických vojenských sil na pomoc Jihokorejčům a se vznesením žádosti, aby se obrany Jižní Koreje účastnila i vojska států OSN.

Rada bezpečnosti OSN s vysláním vojsk souhlasila a rezoluci, která opravňovala zásah společných vojsk, schválila 27. června. Operace se mělo účastnit 22 států, přímo vojensky se zapojilo 16 zemí. Vyslání vojsk umožnila nepřítomnost zástupce SSSR, který zasedání RB bojkotoval vzhledem k tomu, že nově vzniklou Čínskou lidově demokratickou republiku zde zastupoval příslušník kuomintangu z Tchaj-wanu. To byla ze strany SSSR zásadní strategická chyba, která však bude v budoucnu zneužívána komunistickou propagandou jako důkaz nezákonnosti intervence OSN.

2.2 Zahájení války na stránkách Rudého práva

V československém tisku se informace o zahájení války objevují dva dny od jejího vypuknutí. Rudé právo o propuknuvším konfliktu od tohoto data pravidelně informuje většinou na druhé straně svého vydání. Noviny plně přebírají sovětskou interpretaci událostí. Stránka zahraničního zpravodajství obsahuje jak původní texty, tak převzaté agenturní zpravodajství.

---

¹² CATCHPOLE, 2003, s. 25

¹³ tamtéž

2.2.1 Rudé právo 27. červen

Informace o začátku války v Koreji se v Rudém právu objevuje 27. června na druhé straně. Článek **Zločinný útok proti míru** srovnává poválečný vývoj obou zemí s důrazem na státní správu a hospodářské výsledky. Jeho autor Kamil Winter v úvodu článku píše: *Zákeřný ozbrojený útok fašistických band jihokorejské loutkové vlády Li Syn Mana proti KLCDR je výsledkem pětileté politiky amerických okupantů v jižní Koreji.*¹⁴ Jako útočník je jednoznačně označena Jižní Korea. Z tohoto pohledu budou na korejskou válku noviny nahlížet po celou dobu jejího trvání.

Winter dále v textu líčí Jižní Koreu jako zemi, kde mají vše v rukou „američtí okupanti“ a jako „pravý policejní stát se všemi průvodními zjevy krutosti, násilí, zločinů páchaných po celé zemi, kde noc co noc je slyšet z vězení nářek mučených lidí, zde se odvolává na deník New York Post.

Bezútěšnost poměrů dokládá na slabých hospodářských výsledcích země: *Dnes jsou tam 3 miliony nezaměstnaných, 75 procent rolníků nemá kousek vlastní půdy, zatím co velkostatkáři a šmelináři si žijí jako v ráji. Cena jednoho kila rýže se rovná výdělku dělníka za dva dny práce. Ceny se ve srovnání s rokem 1945 zestonásobily.*¹⁵

Oproti tomu Severní Korea ve Winterově podání působí dojmem komunistického ráje na zemi: *Od prvního dne osvobození sovětská správa vytvořila všechny předpoklady pro obrovský rozvoj demokratických sil v zemi.* Dále pak například píše: *...Zemědělskou reformou bylo odevzdáno do rukou pracujících rolníků více než milion hektarů půdy...Úroda z roku 1948 převýšila nejlepší úrody z předválečné doby...Nezaměstnanost neexistuje.*¹⁶

Druhý text s názvem **Americká loutková vláda v Jižní Koreji zahájila ozbrojený útok proti Korejské lidové republice**, je převzatý z agentury TASS. Agentura se ve zprávě odvolává na vysílání pchjongjangského rozhlasu¹⁷ v KLCDR Podle něho to byly síly Jižní Koreje, které jako první překročily 38. rovnoběžku a vedly útok po celé její šíři až 1-2 km do hloubky severokorejského území. Zpráva také cituje prohlášení severokorejského ministerstva vnitra, ve kterém se uvádí: *Po rozhořčených obranných bojích proti tzv. armádě národní obrany*

---

¹⁴ WINTER, Kamil. Zločinný útok proti míru. *Rudé právo*. 27.6.1950, 30, s. 2.

¹⁵ tamtéž

¹⁶ tamtéž

¹⁷ Místy se pro severokorejské hlavní město uvádí rovněž starší název Fenjan, který používaly i čs. deníky padesátých let. V rámci citací byl tento název ponechán.

*loutkové vlády Jižní Koreje, která za úsvitu dne 25. června t. r. zahájila neočekávanou ofensivu na území severně 38. rovnoběžky, zastavily bezpečnostní oddíly KLTR nepřátelskou ofensivu po celé délce rovnoběžky. Ve společném postupu s jednotkami lidové armády bezpečnostní oddíly republiky úplně odrazily útok nepřítele...a přešly do protiútoků. Lidová armáda a bezpečnostní oddíly překročily 25. června na mnoha místech 38. rovnoběžku a pokročily na území jižně 38. rovnoběžky do hloubky 5-10 km. Boje pokračují.*¹⁸

2.2.2 Rudé právo 28. června

O den později věnovalo Rudé právo situaci na Korejském poloostrově již téměř celou druhou stranu svého vydání. Stránce dominuje ***Provolání předsedy vlády Korejské lidové republiky Kim Ir-sena ke korejskému lidu***. V tom severokorejský diktátor očerňuje jihokorejskou vládu z útoku, který ve skutečnosti nikdy nepodnikla.

Kamil Winter se v článku ***Paliči války se sami usvědčují***, obviňuje amerického diplomata Johna Fostera Dullese (pozdějšího ministra zahraničí za prezidenta Eisenhowera), tehdejší terminologií *notorického amerického štváče*, z příprav neexistujícího útoku jihokorejských sil. Údajným důkazem má být Dullesova fotografie v zákopech poblíž 38. rovnoběžky týden před začátkem války, přestože na ní ve skutečnosti Dulles probírá s Jihokorejci schéma obrany a ne útoku.

Dále Winter označuje usnesení Rady OSN z 27. června za nepravoplatné, neboť se zasedání, na kterém bylo přijato, uskutečnilo bez přítomnosti Sovětského svazu a Číny na popud „amerických podněcovatelů války“.

I v tomto článku označuje Winter Jihokorejce, kteří pouze brání svou vlast proti severokorejské přesile, za fašisty. Například v závěrečném souvětí článku píše: „*A celý svět ví, že hrdinný osvobozenec boj korejského lidu proti klíče fašistických zaprodanců je bojem za svobodu, bojem za obranu světového míru.*“¹⁹ Přirovnávání Jihokorejců a později hlavně Američanů (ale i západních Němců či Jugoslávců) k fašistům či nacistům byla v tehdejších tisku velmi častá. Tento jev je možný vysvětlit tím, že lidé měli ještě v paměti hrůzy druhé světové války a přirovnání k tehdejším nepřátelům v nich mělo vyvolat v myslích zachovaný odpor proti nacistickému zlu. Tentokrát namířený proti Američanům.

---

¹⁸ TASS. Americká loutková vláda v Jižní Koreji zahájila ozbrojený útok proti Korejské lidové republice. *Rudé právo*. 27.6.1950, 30, s. 2.

¹⁹ WINTER, Kamil. Paliči války se sami usvědčují. *Rudé právo*. 28.6.1950, 30, s. 2

Probíhající válce se věnují ještě další dva texty. První z nich *Nezákonné rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN* je převzatý od agentury TASS. Nezákonnost rozhodnutí podle agentury vyplývá z již několikrát zmiňované nepřítomnosti sovětského zástupce.

Druhým textem je *Zpráva vrchního velitelství armády korejské lidové republiky*. Ta přináší čtenáři velmi stručný přehled o pohybech severokorejské armády a jí *osvobozených městech*, ve kterých obyvatelé údajně vítají vojáky, pořádají masová shromáždění a rovněž prý zakládají prozatímní lidové výbory.

Přetištěná komuniké severokorejského velení se budou na novinových stránkách objevovat po celou dobu konfliktu. Nikdy se v nich však neobjeví zprávy o válečných zločinech, jako masových vraždách zajatých vojáků OSN a jihokorejských civilistů, kterých se severokorejské jednotky v Jižní Koreji dopouštěly. O zmapovaných válečných zločinech jasně hovoří například materiály Státního archivu USA. Obsahují záznamy vyšetřování 1615 případů krutého zacházení a válečných zločinů spáchaných proti vojákům, kteří sloužili v letech 1950 – 1953 jako příslušníci vojsk OSN v Koreji.²⁰

2.2.3 Rudé právo 29. června

Následujícího dne přetisklo Rudé právo na titulní stránce komentář sovětského deníku Pravda. Komentář v reakci na oznámení Američanů, že zajistí ozbrojenou podporu Jihokorejčům a případně i Tchaj-wanu, staví USA do role *imperialistických podněcovatelů války*. *Toto prohlášení znamená, že vláda Spojených států podnikla přímý akt agrese proti KLLDR a Čínské lidové republice,*²¹ píše se doslova v textu. Fakt, že se Američané do konfliktu zasáhli vlastními jednotkami, dá sovětské propagandě možnost, jak z USA udělat agresora, tehdejší terminologií – *válečného štváče*.

Zprávou dne z Koreje je dobytí Soulou severokorejským jednotkami. Jde o zprávu agentury TASS, ve které se uvádí podrobné počty zabitých a zajatých jihokorejských vojáků či ukořistěné techniky. Zprávy o padlých Severokorejcích ale zcela chybí.

Deník také zveřejnil zprávu ČTK o ohlasech války ve světě. Nejedná se však například o oficiální vládní prohlášení. Tato zpráva se odkazuje na prohlášení komunistických stran zemí jako je Francie či Itálie, které svorně viní z války USA a Li Syn Manovu vládu.

---

²⁰ CHINNERY, 2003, str. 6

²¹ TASS. Moskevská pravda k vyjádření prezidenta Trumana o Koreji. *Rudé právo*. 29. 6. 1950, 30, s. 2

2.2.4 Rudé právo 30. června

Rovněž 30. června se objevuje text spojený se situací na Korejském poloostrově na titulní stránce Rudého práva. Jedná se o přetištěný telegram ministra zahraničních věcí Viliama Širokého generálnímu tajemníku OSN Trygve Liemu. Široký se v něm odvolává na nepřítomnost zástupce Číny a SSSR při zasedání Rady bezpečnosti a její rozhodnutí označuje za nezákonná. Československo bylo se SSSR, Polskem a Čínou jednou z prvních zemí, které takto učinily.

Článek s titulkem *Zmaříme zločinný pokus západních imperialistů* by mohl na první pohled signalizovat, že půjde rovněž o text zabývající se situací v Koreji. Po přečtení však čtenář zjistí, že jde o propagandistický text vyzývající k boji s mandelinkou bramborovou – broukem imperialistou. Mezititulky článku jsou dosti výmluvné samy o sobě: *Ani jeden brouk mandelinky bramborové neunikne naší pozornosti, Znemožníme záměry imperialistů, Mládež továren do pohotovostních čet, Chtějí nás připravit o výsledky naší práce*. Jedná se o klasický text, který má navodit dojem, že válka s imperialismem se nevede jen na vzdálených místech typu Korejského poloostrova. Text má mobilizovat do boje s „imperialistickou zvlí“ i domácí obyvatelstvo. Ne náhodou tedy text pokračuje na druhé straně vydání vedle zpráv o korejské válce. V úvodu článku *Pokus imperialistů o ohrožení naší úrody* se například píše: *Parasiti z Wall streetu si na pomoc zavolali parasity z říše hmyzu ve svém nenávistném boji proti pokroku a každé mírumilovné práci sloužící lidu.*²²

Vedle textů o dalších „osvobozených městech“ severokorejskou armádou a výměně nót mezi generálním tajemníkem OSN a sovětským ministerstvem zahraničí zde nalezneme i přeložený článek moskevského deníku Pravda s názvem *Jak se připravovala agrese proti Korejské lidově demokratické republice*. Text se odvolává na útržky článků amerického tisku z dřívější doby, které se věnovaly tématu vojenské přítomnosti USA v Jižní Koreji. Přičemž usuzuje, že už samotná přítomnost Američanů v jižní Koreji znamená, že zde cvičili korejské vojáky pro útok. Jak ale bylo zmíněno v kapitole 1.3, záměry USA byly zcela opačné.

S podobným účelovým citováním zahraničních novin, tak aby jejich texty zapadaly do kontextu komunistické propagandy, se budeme setkávat na stránkách komunistického tisku v tomto období často.

---

²² WINTER, Kamil. Pokus imperialistů o ohrožení naší úrody. *Rudé právo*. 30.6.1950, 30, s. 2

2.2.5 Rudé právo 1. července

První červencový den se čtenáři Rudého práva dozvěděli o tom, že severokorejská armáda *osvobodila* již 5000 obcí Jižní Koreje. V novinách se začínají také objevovat první zprávy o leteckých soubojích nad Koreou. K prvnímu vzdušnému boji tohoto konfliktu došlo 26. června v prostoru Soul – Inčchon. O den později sestřelili Američané ve vzdušných soubojích hned sedm severokorejských letounů.²³ V Rudém právu se dočteme ale pouze o úspěších severokorejského letectva, případně o počtu sestřelených letadel protileteckou obranou.

V souvislosti s akcemi letadel OSN (v této fázi války pouze letouny USA) se píše jen v souvislosti s bombardováním. V Rudém právu se tak mluví o *zločinných náletech*.

Rudé právo uveřejnilo také prohlášení čínského vůdce Mao Ce-tunga, který obviňuje USA, že se chystají podniknout invazi na Tchaj-wan, Filipíny, či do Vietnamu.

Deník přináší i protiválečné ohlasy veřejnosti ze zahraničí. Většinou se jedná o akce pořádané tamějšími komunistickými stranami nebo organizacemi, které pod ně spadají (italský Svaz mládeže, KS Francie atd.) Podobné zprávy se budou objevovat v domácím tisku pravidelně. Je třeba uznat, že veřejné mínění v zemích východního bloku, zásobené propagandou s válkou nesouhlasilo. Dopad korejské války na veřejné mínění na Západě byl po většinu doby jejího trvání v letech 1950 – 1953 okrajový.²⁴

2.2.6 Rudé právo 2. července

Po týdnu od vypuknutí konfliktu Rudé právo v původním článku *Otevřená agrese* bilancuje. *V právě uplynulém týdnu se plně odhalila cynická a otevřená útočnost amerického imperialismu a jeho pomahačů.*²⁵ Následuje soupis předešlých událostí s důrazem na nezákonnost jednání OSN a USA. *Všechny tyto zločiny chtěli američtí podněcovatelé války omluvit vylhanou zprávou, že lidově demokratická Korejská republika zahájila útok. Američtí imperialisté lžou s takovou drzostí jako jejich veliký vzor Adolf Hitler...*²⁶

Srovnávání ideologických nepřátel s nacistickým Německem patřilo tehdy v Rudém právu skutečně k častým postupům. Z dnešního pohledu může až komicky působit fakt, že Rudé právo, jeden z orgánů KSČ označuje západní demokratické deníky za *hlásné trouby*

---

²³ KAMAS, 1999, s. 54

²⁴ CATCHPOLE, 2003, s. 252

²⁵ WINTER, Kamil. Otevřená agrese. *Rudé právo*. 2.7.1953, 30, s. 2

²⁶ tamtéž

imperialistů a útočící vojáky severokorejské armády, dopouštějící se často zločinů na zajatých vojácích a civilistech, jako hrdinné *bojovnice za mír*.

2.3. Svobodné slovo

2.3.1 Svobodné slovo 27. června

I ve Svobodném slovu vychází první informace o začátku války 27. června. Jedná se o **Zprávu o událostech v Koreji** na druhé straně vydání vedle dalších zahraničních událostí. Jde o totožný text převzatý od agentury TASS, který toho dne vyšel i v Rudém právu. Samozřejmě i zde je jako původce útoku označena Jižní Korea.

Pod touto zprávou najdeme druhý článek bez titulku i podpisu autora či zkratky agentury, který rozebírá poválečný vývoj Jižní Koreji. Nalezneme v něm podobné výrazy, jako se objevovaly na stranách Rudého práva (např. *proradná politika Lysinmanovy loutkové vlády*) Z textu vyplývá, že jediným cílem Američanů na Korejském poloostrově bylo vytvořit zde poslušný režim plně ovládaný *vlivem amerického dolaru*.

2.3.2. Svobodné slovo 28. června

Další průběh operací v Koreji. Takový titulek nese článek na druhé straně Svobodného slova z 28. června. V pravděpodobně agenturní zprávě, zde ale podepsané zkratkou (rs), se uvádí informace o postupu severokorejských vojsk dál pod 38. rovnoběžku. Popisuje také vítěznou atmosféru v severokorejském Pchjongjangu a cituje několik místních dělníků: *Po pět let tahali Američané za provázky a Lysinman připravoval tuto severní expedici. Nyní ji zahájil, avšak korejský lid ji zajisté zarazí,*²⁷ citují noviny rolníka Ohan Jona.

Následuje zpráva oddělená od horního textu pouze malou pěticí hvězdou, která popisuje jednání Rady bezpečnosti OSN z 25. června. Je zajímavé všimnout si, jak Svobodné slovo používá uvozovek pro zironizování jednání. Například: *Jak oznamuje TASS z New Yorku, sešla se dne 25. června RB „na žádost“ amerického zástupce v Radě Grosse k „mimořádné schůzi“, aby prozkoumala situaci v Koreji.*²⁸

Text jednoznačně považuje jednání Rady bezpečnosti za nezákonné a tvrdí, že verze o severokorejské agresii nemá jakékoliv opodstatnění.

---

²⁷ RS. Další průběh operací v Koreji. *Svobodné slovo*. 28.6.1950, 42, s. 2.

²⁸ tamtéž

Vedle těchto dvou zmiňovaných textů najde čtenář i krátkou, pouze osmiřádkovou zprávu, s titulkem *Rozsudek nad velezrádci*, která oznamuje, že byla vykonána poprava Milady Horákové a dalších s ní odsouzených.

2.3.3 Svobodné slovo 29. června

Čtyři dny po začátku války věnuje Svobodné slovo konfliktu téměř celou druhou stranu vydání. Témata textů jsou shodná s vydáním Rudého práva tohoto data včetně zpráv o boji s mandelinkou na titulní stránce. Na druhé straně tedy najdeme zprávy o dobytí Soulu, Trumanův projev o bezodkladné pomoci Korejské republice, komentář ruské Pravdy a světové ohlasy. Vše je seřazeno do jednoho velkého článku otitulovaného *Korejská lidová armáda osvobodila město Seoul. Americká expansivní politika vedla k rozpoutání občanské války v Koreji...nejde o jakési samovolné vystoupení renegáta Lisynmana a jeho politických přátel v Soulu, nýbrž o logické pokračování dosavadní útočné linie USA namířené k rozšíření amerického panství i do oblastí, které se už vymanily z kapitalistického područí a budují si život po svém*²⁹, píše se v perexu článku podepsaného opět zkratkou (rs).

Oproti Rudému právu ale Svobodné slovo otisklo na stránce i mapku znázorňující situaci na frontě a dvě fotografie. Na první je zachycena přehlídka jihokorejských vojsk a na druhé demonstrace Jihokorejců proti Li Syn Manově vládě.

Ochrana, kterou poskytly Spojené státy Jižní Koreji a Tchaj-wanu, označuje Svobodné slovo za *přímý akt agrese proti lidové Koreji a Číně*.

2.3.4 Svobodné slovo 30. června

I poslední červnový den je korejské situaci věnována téměř celá druhá strana vydání. Podobně jako v Rudém právu zde nalezneme vedle zpráv z Koreje i text o mandelince bramborové, kterou mají nad republikou rozprašovat americká letadla.

Celou stranu tvoří v postatě jeden rozsáhlý text s titulkem *Úspěšné akce partyzánů na území Jižní Koreje*. Jedná se o kompilát skládající se z tradičních témat, o kterých noviny v prvních dnech války psaly. Dočteme se tak o postupu severokorejské armády, předkládání „důkazů“ o dlouhodobě připravené agresi v režii USA, nadšených reakcích jihokorejských občanů, ohlasech ze zahraničí a reakci vedení SSSR a Československa na rozhodnutí Rady

---

²⁹ RS. Korejská lidová armáda osvobodila město Seoul. *Svobodné slovo*. 29.6.1950, 42, s. 2.

bezpečnosti. Válku v Koreji list přirovnává k válce ve Španělsku, kdy *Zbraně cizích, tentokrát amerických imperialistů, zasahují proti vůli lidu.*³⁰ I zde je jihokorejská vláda označena za *Hitlerova nástupce*.

Pro Svobodné slovo je v těchto dnech typické, že uveřejňuje rozsáhlé texty pod zkratkou (rs) složené z více agenturních zpráv dohromady. Je tedy obtížně rozlišit, co je původním textem redakce a co pouze převzatou zprávou. Dá se však říci, že redakční invence se projevují především v perexech článků, které shrnují většinu z obsahu následujícího materiálu.

2.3.5 Svobodné slovo 1. července

Zpráva v souvislosti s Koreou se na titulní stránku deníku dostala až první červencový den, jde o reakci čínské a sovětské vlády na údajnou intervenci USA na Tchaj-wanu a s tím spojenou nótu USA. (Spojené státy přitom vyslaly do oblasti své námořnictvo, aby odradily Čínu od útoku na poslední výspu Čankajškova Kuominntangu.) Američané v nótě požadují od vlády SSSR, aby přiměla Korejce ke stáhnutí svých vojsk. Dokumenty jsou otištěny v plném znění, přičemž jak známo obsahují odmítavý postoj SSSR, který má *ze spolehlivých údajů* vlády potvrzeno, že útok vyprovokovala Jižní Korea.

Kulatá číslovka o počtu dobytých – v komunistickém tisku osvobozených - měst dosahující pěti tisíc se dostala i do titulku článku na druhé straně, který zní: ***V Koreji osvobozeno již přes pět tisíc míst.*** V perexu se píše o mezinárodním napětí vyvolaném *neodpovědným a ilegálním postupem USA*. Podle deníku se tak prohlubuje propast mezi *buržoazními vládami*, které přistupují na americké stanovisko a *lidovými masami*, odmítajícími válku. Toto tvrzení opírá Svobodné slovo o kritické články v zahraničním tisku. Rozhodnutí RB pak má být pouhou *omluvou* pro intervenci USA.

Článek se skládá z informací o postupu vojsk, jejich vítání, komentáře Pravdy a dalších podrobností o přípravách útoku Jihokorejců. Stránka je doplněná mapkou s rozmístěním amerických základů v okolí Koreji. Text pokračuje ještě na páté stránce zahraničními ohlasy včetně prohlášení komunistické strany USA, která varuje před rozpoutání atomové války kvůli postupu USA vůči asijským státům.

---

³⁰ TASS. Úspěšné akce partyzánů na území Jižní Koreje. *Svobodné slovo*. 30.6.1950, 42, s. 2.

2.3.6 Svobodné slovo 2. července

Týden od vypuknutí války přináší Svobodné slovo na druhé straně opět rozsáhlý text o konfliktu. Deník se zmiňuje už i o přítomnosti amerických pozemních jednotek, které však nedokáží zabránit postupu jednotek KILDR. Z toho důvodu Američané podle deníku zesilují bombardování severokorejských měst. Rozsáhle informuje deník také o protestech v Berlíně proti americké intervenci.

Strana je opět obohacena o fotografii, tentokrát jihokorejské policejní stanice s tímto textem: *Typický obrázek z jižní Koreje, policejní kasárna. V pevnůstkách žijí četníci Lisynmanovy americké vlády, kteří terorem udržují „klid a pořádek“.*³¹

2.4 Lidová demokracie

2.4.1 Lidová demokracie 27.června

O začátku války informuje čtenáře lidová demokracie 27. června pouze agenturní zprávou s názvem *Přepadení Korejské republiky*. Jde o totožnou zprávu, jakou uveřejnily ostatní deníky.

2.4.2 Lidová demokracie 28. června

Přináší Lidová demokracie na titulní stránce dvě zprávy agentury TASS o zasedání RB OSN a o odražení *zákeřného útoku vojsk loutkové vlády Jižní Koreje*.

I na druhé straně tohoto vydání je pouze agenturní text (rovněž TASS) obsahující již zmiňované provolání Kim Ir-sena k národu. Článek má nadpis *Vřelá touha korejského lidu po sjednocení*.

2.4.3 Lidová demokracie 29. června

V Lidové demokracii vyšel v tomto vydání vůbec první původní text o válce na titulní stránce. Jde o komentář Zdeňka Veselého. *Již v prvý okamžik útoku bylo více než zřejmé, že tu nejde o*

---

³¹ Svobodné slovo, 2.7.1950, 42, s. 2.

*isolovanou akci Li-Syn-manovy jihokorejské vlády...ale že jde o nový projev útočnosti amerického imperialismu,*³² píše Veselý v článku **Útok proti Severní Koreji**. Zmiňuje se také o tom, že Američané válku dopředu připravovali a zneužili OSN k prosazování vlastních zájmů.

Na titulní stránce se objevuje i kritický komentář moskevské Pravdy k projevu prezidenta Trumana. Stejně jako v předchozích denících vedle tohoto textu najdeme i agenturní zprávy o *osvobození Soulu*.

2.4.4 Lidová demokracie 30. června

30. června je na titulní straně pouze text výměny nót mezi SSSR a OSN, na druhé straně potom agenturní zpráva TASSu o situaci na frontě

2.4.5 Lidová demokracie 1. července

Na titulní stránce najdeme o korejské válce dvě informace. Jsou opět agenturního původu. Jde o odpověď SSSR na nótu USA **Vláda USA je odpovědná za boje v Koreji** a zprávu **Ústup jihokorejských vojsk**. Obě pochází od agentury TASS.

2.4.6 Lidová demokracie 2. července

Pro Lidovou demokracii je prioritním tématem celého týdne výročí příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje a velehradské oslavy této události. Zabývá se jím celá titulní strana a tematikou *pokrokového náboženství* je prodchnuto celé vydání.

O situaci v Koreji zde najdeme jediný, zato původní text. Tím je článek autora písíciho pod zkratkou (Z) s názvem **Korejský lid bojuje za svou národní svobodu**.

*Už týden se bojuje na korejském poloostrově. Už téměř týden hučí nad touto zemí americká letadla a rozsévají smrt a zkázu,*³³ píše se v úvodu.

Text bilancuje dosavadní průběh bojů a vrací se i do historie. Konkrétně se zabývá osvobozením poloostrova od japonské okupace. Podle článku osvobodili poloostrov do 38. rovnoběžky Sověti a zbytek území potom partyzáni. Role USA je tu tedy zcela opomenuta. Tento způsob deformování historické skutečnosti je totožný s tvrzením, které se za vlády

---

³² VESELÝ, Zdeněk. Útok proti Severní Koreji. *Lidová demokracie*. 29.6.1950, 6, s. 1

³³ Z.Korejský lid bojuje za svou národní svobodu, *Lidová demokracie*. 2.7.1950, 3, s. 5

komunistického režimu prosazovalo i v Československu, kdy bylo popřeno, že by západní Čechy osvobodila americká armáda.

2.5 Tisk v červenci 1950

Pro červencová vydání zmíněných deníků je typických několik shodných znaků. Zprávy s korejskou tematikou se na jejich stranách objevují téměř každý den, často jde o přeжатé agenturní zpravodajství, v novinách tedy vychází totožné či velmi podobné texty. V Rudém Právu a Svobodném slovu mnohdy patří články o Koreji k nejrozsáhlejším materiálům vydání. Původní texty jsou výjimečné co do počtu především v Lidové demokracii. Jedním z nich je i článek *Ruce pryč od Koreje* J. Mirova.³⁴ Ten se odvolává na americký tisk a tvrdí, že vedení americké zahraniční politiky stále více přechází do rukou vojenských generálů. Z textu, který ničím nevyčnívá nad žádný zde citovaných materiálů, vyplývá, že Američané plánovali útok dlouho dopředu, vedou ho kvůli svým obchodním zájmům.

Zveřejňované texty se týkají několika hlavních témat. Většinou opakují tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN. Neopomínají zdůrazňovat, že OSN jedná pod vlivem *mocichtivých USA*. Vytrvale je vystavován obraz Spojených států jako agresora. Toto je USA vytýkáno v každé nótě, kterou si mezi sebou vyměňují diplomaté USA a SSSR. Nóty jsou rovněž přetiskovány. Svobodné slovo dokonce píše, že za červnovým útokem stojí Američané ovládající Ly Sin Mana. O amerických vojácích se píše jako o brutálních mužích s pokleslou morálkou zneužívající místní civilisty a s nelidských zacházením k raněným či zajatým Severokorejčům. Četné jsou zprávy o *barbarském bombardování* severokorejských měst Američany. Lidová demokracie například 26. července cituje v rubrice Lidé, věci a události britský levicový deník Daily Worker, který píše o tom, že britské vojsko srovnalo se zemí přístav Yondok a udělalo z něj tak nové Lidice.

Pokračuje i přirovnávání Američanů k nacistům. Důkazem je třeba původní text ve Svobodné slovo z 11. července s názvem *Včera Hitler, dnes Truman*. Srovnává memoranda zveřejněná hitlerovským Německem při obsazení zemí Beneluxu s americkými prohlášeními v souvislosti s intervencí v Koreji. O den později zase autor tohoto textu pod zkratkou (rs) píše *Americká legie je fašistickou falangou a údernou četou amerických imperialistů*.³⁵

Pravidelně vychází zprávy z bojiště, ve kterých se píše pouze o úspěších severokorejské armády (obsazená města, počty zabitých a zajatých nepřátel...). Svobodné slovo pravidelně

³⁴ MIROV, J. Ruce pryč od Koreje. *Lidová demokracie*. 10. 7. 1950, 6, s. 2.

³⁵RS. Starosta to nevydržel. *Svobodné slovo*. 12.7.1950, 42, s.2.

doplňuje text o mapky s postupem vojsk, fotografie a mapky se místy objevují i v Lidové demokracii a Rudém právu. V denících se objevují i texty, které zcela v rozporu se Ženevskou konvencí o zacházení s válečnými zajatci zneužívají jejich (lze se domnívat, že mnohdy mučením vynucených a záměrně zkreslených) výpovědí, aby dokázaly, že jako první zaútočila vojska Jihokorejců. Příkladem může být třeba článek ***Jak jsem připravoval oddíl dvou tygrů na přepadení severní Koreje*** z 6. července v Rudém právu. Se vstupem amerických pozemních jednotek do bojů se začnou objevovat prohlášení amerických zajatců. Například 14. července přináší Svobodné slovo výpověď vojáka, *který až v Koreji pochopil, že zde bojuje proti vůli lidu v zájmu imperialistů*. O den později Rudé právo píše o demonstraci zajatých vojáků v Soulu, kteří pochodovali se standartami odhalujícími *americké imperialisty posílající americkou mládež do lupičské války proti Koreji*.

Pravidelně se objevují v novinách i přeložené komentáře zahraničního (komunistického) tisku. Nechybí ani zpravodajství o protiválečných demonstracích v zahraničí, ale i z domova. Například 5. července píše Svobodné slovo o solidárních protestech dělníků ve Škodových závodech v Plzni a v jiných závodech či o nesouhlasu Čs. výboru chránců míru. Později přibudou ještě výstupy z mírového kongresu studentů konaného v druhé polovině července v Praze .

Reakce *pracujícího lidu* se projeví i sepsáním stovek rezolucí toho *nejhlubšího rozhořčení nad válkou v Koreji a závazky pracovat nad plán*. Toto je typické především pro Lidovou demokracii. Dvacátého července se v novinách objeví zpráva o Rudolfu Čelkovi žijícím v Československu, který se na protest proti americké intervenci v Koreji a rozprašování mandelinek nad čs. územím vzdá amerického státního občanství.

V novinách vychází články například s titulky ***Pracující lid volá: Ruce pryč od Koreje*** (Svobodné slovo 28. července).

Deníky píší i očerňující články o Ly Sin Manovi či generálu MacArthurovi a dalším členech amerického velení. Ve svobodné slovo vychází i kreslené vtipy s tematikou války. Často jde o přejeté vtipy ze sovětského tisku. Na jednom ze 16. července například americký prezident Truman obchází hejno holubů s pistolí za zády a ptá se: *Kdepak je ta holubice míru? Nic se jí nestane*.

Deníky píší také vytrvale o boji s mandelinkou bramborovou, nechybí například informace o tom, že ji Američané rozhazovali nad SSSR už za druhé světové války. Desátého července se dokonce píše o předání dvou protestních nót americkému velvyslanectví proti záměrnému záškodnictví.

3. Protiútok OSN – vylodění v Inčchonu

První americké pozemní jednotky se v jihokorejském Pusanu objevily již 30. června, další síly dorazily 1. července. Velel jim generál Douglas MacArthur, který byl 7. července jmenován i velitelem mírových sil OSN v Koreji.

První američtí pěšáci zasáhli do obranných bojů 5. července (letectvo a námořnictvo bojovalo již od prvních dnů války). Nedostatečně vyzbrojení Američané, narychlo vyslaní z Japonska, utrpěli těžké ztráty a z boje se museli stáhnout.

Významní spojenci USA jako Velká Británie, Francie či Austrálie přistupovali k vyslání svých armád z počátku velmi opatrně.³⁶ Jako první nakonec přislíbili vyslání vojáků Britové, a to 25. července, kdy vojska KLDK dobyla už většinu území Korejské republiky. V průběhu srpna se pak přidávaly i další země.

Vojenskými neúspěchy sil OSN byla poznamenána celá první fáze války. Masa severokorejských jednotek obsadila téměř celý poloostrov. Posledním místem pod kontrolou OSN zůstal tzv. Pusanský perimetr, území dlouhé 180 a široké 90 kilometrů na jihu poloostrova.

Z bezvýchodné situace zachránil spojence plán generála MacArthura - vylodění v Inčchonu, daleko v týlu nepřítele. Američané se tu vylodili 15. září 1950. Po několikadenních bojích se jim spolu s dalšími spojeneckými jednotkami podařilo dosáhnout 25. září Soulu a o dva dny později město osvobodit.

Tato vojenská operace znamenala zásadní zlom ve válce a zahájila postup spojeneckých jednotek. Již v říjnu pak spojenecké armády stály na 38 rovnoběžce.

---

³⁶ CATCHPOLE, 2003, str. 29

3.1 Svobodné slovo o vylodění v Inčchonu

3.1.1 Svobodné slovo 15. září

Svobodné slovo přináší o situaci v Koreji pouze krátkou zprávu na druhé straně. Píše o *rozhořčených bojích* v okolí Pusanského perimetru a *tvrdě se bránícím nepříteli*, ale o hroustící se frontě nic nezmiňuje.

Deník otiskl také krátký původní text *Hollywood a válka* o propojení amerických filmařů ovládaných akciovými monopoly za účelem protisovětské propagandy.

3.1.2 Svobodné slovo 16. září

Na titulní straně se objevuje další z článků o protestech domácího obyvatelstva proti válce. V textu *Odsuzujeme americké útočníky* se mimo jiné píše: *Své rozhořčení nad barbarským bombardováním korejských mírumilovných měst, zabitím starců, žen a dětí americkými letadly, vyjadřují naši pracující novými protesty, resolucemi a pracovními závazky.*³⁷

V krátkém komentáři umístěvaném tradičně do levého rohu na zahraniční stránce s názvem *Kongres se usnáší* se mimo jiné píše o tom, že kongres USA schválil více peněz pro radiovou stanici Hlas Ameriky – zde označenou jako *prolhané americké propagační vysílání*.

Ve zprávě *Urputné boje na všech frontách* se píše o úspěšném obkličovacím manévru severokorejské armády, ale o vylodění Američanů v Inčchonu v textu nestojí jediné slovo. Naopak se píše o klesající morálce Američanů.

---

³⁷ NESG.Odsuzujeme americké útočníky. *Svobodné slovo*. 16.9.1950, 42, s. 1.

3.1.3 Svobodné slovo 17. září

Ve zprávě *Nelítostné boje v Koreji trvají* se dočteme o bohaté vojenské kořisti Severokorejců, ale o vylodění Američanů opět nic. V textu *Kolonisátor MacArthur* je tradičně očerňován americký vrchní velitel jako podmanitel Koreje.

Kreslený vtip Ludese Matyla na stránce *Nedělní odpoledne* ukazuje čtyři vojáky OSN z USA, Anglie, Francie a Holandska, jak se drží z posledních sil útesu před pádem do moře. Pod obrázkem je napsáno: *Dokonalá jednota západních imperialistů v Koreji*.

3.1.4 Svobodné slovo 19. září

Poprvé o vylodění Američanů píše Svobodné slovo 19. září ve zprávě *Prudká bitva v oblasti Inčonu*. Objevuje se zde výčet sil, které se podílely na vylodění. Zpráva agentury TASS uvádí, že Američané spolu se spojenci nasadili téměř všechny branné síly na Dálném východě *Disponující silami dvacetkrát převyšujícími síly lidové demokratické armády v oblasti, mohli teprve Američané obsadit Inčon a o 12 km postoupit směrem na Seoul. Hrdinná korejská armáda bojuje o každou píď své rodné země.*³⁸ Více informací o probíhajícím střetu v oblasti ale nenalezneme.

3.1.5 Svobodné slovo 20. září

I v novinách s tímto datem otiskl list již na tradičním místě na druhé straně dvousloupcovou zprávu o vývoji korejské fronty. Obsahuje i zmínky o protiútocích vojsk OSN v Pusanském perimeru a postupujících vojscích OSN směrem na Soul.

3.1.6 Svobodné slovo 21. září

V tomto vydání je informace o vývoji korejské situace zastoupena pouze krátkou zprávou o bojích v oblasti Inčonu. Píše se v ní o úspěších severokorejských vojsk, kdo by chtěl hledat zprávy o postupu spojenců, musí číst mezi řádky například o *odrážení zuřivých útoků*

---

³⁸ TASS. Prudká bitva v oblasti Inčonu. *Svobodné slovo*. 19. 9. 1950, 42, s.2.

nepřítele. Musíme totiž pamatovat, že doposud se na stranách tisku vojska OSN pouze bránila, to že začala útočit je tedy značný posun.

Hlavní zahraniční událostí je první den valného shromáždění OSN, během kterého se ale korejská válka nediskutovala a ani v novinách se jí nevěnují. Probírá se členství Číny v organizaci. Pouze projev amerického zástupce Austina na podporu vojsk OSN v Koreji označuje Svobodné slovo jako *projev na podporu amerického imperialismu*. Zprávy o zasedání OSN se budou objevovat i v příštích dnech, bude pro ně typická zdůrazňovaná snaha SSSR pro mírové řešení v Koreji a naopak odmítavý postoj *imperialistických válečných štváčů*. Sovětský svaz se pokusí navrhnout Radě, aby přijala usnesení nařizující USA a dalším státům stáhnout svá vojska, ale je vždy přehlasován. Neúspěšným snahám lidových demokracií a SSSR se však v tisku věnuje značný prostor.

3.1.7 Svobodné slovo 22. září

Bojům u Inčchonu jsou vyhrazeny pouze tři poslední řádky krátké zprávy na druhé straně s názvem *Houževnatý boj v Koreji*. Opět se zde komunistický tisk snaží udělat severokorejské jednotky silnějšími než v této situaci byly a píše výhradně o jejich údajných úspěších – jako kořisti či zabitých nepřátelích. Přitom Severokorejci v této době čelili úspěšné ofenzívě na většině úsecích fronty.

3.1.8. Svobodné slovo 23. září

List uveřejňuje korespondenci Li Syn Mana z roku 1948 se zmocněncem v USA, ve kterém uvažuje nad požadavky na zbraně pro jihokorejskou armádu. Noviny usuzují, že je to důkaz o plánech války. V textu se ironicky píše o Li Syn Manovi jako o „prezidentovi“.

Ačkoliv Severokorejci čelí útokům ve všech místech fronty, o tom, že by ustupovali se nedočteme. Zároveň ale redaktoři nijak nevysvětlí, jak je možné, že se boje stále přibližují Soulu.

Zprávy z fronty vypadají v příštích dnech, jako by byly opisované stále podle stejné šablony. Jde pravděpodobně o důsledek toho, že listy přebíraly zprávy agentury TASS vycházející z komuniké severokorejské armády. Liší se pouze místa bojů (nezmiňují se ale ani slovem o ústupu), počty zabitých či množství ukořistěného materiálu. V podtitulku zpráv pravidelně stojí *Těžké ztráty interventů* či *amerických vojsk*. O Koreji se píše také v souvislosti s probíhajícím valným shromážděním OSN, ale zprávy přináší stále stejné informace.

První zmínku o vyhnání severokorejských jednotek z města Soul najdeme v novinách až prvního října. O dobytí města se zde přitom explicitně nehovoří, je pouze uvedeno, že se již bojuje severně od města. Spojenci měli přitom město prakticky pod kontrolou již od 27. září.³⁹

3.2 Lidová demokracie o vylodění v Inčchonu

3.2.1 Lidová demokracie 15. září

V Lidové demokracii vyšly 15. září dvě zprávy – Agenturní text o situaci na frontě a bojích v oblasti Pusanu, který je totožný se zprávou v Svobodném slovu. V druhém článku se píše o jedné z mnoha rezolucí čs. pracujících zaslaných OSN, aby nařídila stažení vojsk a zastavila tak *vraždění bezbranných žen a dětí. Jako odpověď všem válečným štváčům se zavazujeme ještě usilovněji pracovat za zajištění míru a pro blaho všeho pracujícího lidu*⁴⁰, píše OSN zaměstnanci jindřichohradecké textilky. Nezaostávají ani mladí svazáci, kteří zase slibují, že se budou *pilně učit a plodnou prací zajistí mír*. Lidová demokracie se svým důrazem na křesťanskou problematiku také zveřejňuje část rezoluce napsanou duchovními kutnohorského okresu. I ti žádají *zastavení prolévání nevinné krve*.

3.2.2. Lidová demokracie 16. září

Deník uveřejňuje pouze stručnou agenturní zprávu o situaci na frontě. O vylodění spojenců se nepíše.

3.2.3 Lidová demokracie 17. září

Je na totožném místě jako v předchozích dnech, tedy pravém horním rohu druhé strany, otisknuta agenturní zpráva o průběhu bojů – opět bez informací o vylodění. Za zmínku však stojí původní komentář *Záhady postoje USA k Čínské lidové republice*, jehož autorem je Zdeněk Veselý. Ačkoliv se článek netýká přímo Koreje, je s ní úzce spojen, neboť v něm autor rozebírá zahraniční politiku USA a její podporu Tchaj-wanu, jehož představitele, zastupující v Radě bezpečnosti Čínu, přirovnává ke gangsterům typu Al Capona. Zpochybňuje také bezpečností blokádu USA kolem ostrova, kterou Američané zdůvodnili

---

³⁹ CATCHPOLE, 2003, str. 59

⁴⁰ NESG. Svědomitou prací za světový mír. *Lidová demokracie*. 15.9.1950, 6, s.2.

potřebou ochrany ostrova před invazí Číny a bezpečností vlastních vojáků v Koreji. *Snad by mělo ministerstvo požádat o spolupráci „Hlas Ameriky“; tam mají lháře velmi zkušené a denní praxí dobře školené,*⁴¹ doporučuje Veselý v textu USA, jak by mohly vysvětlit své jednání.

3.2.4 Lidová demokracie 19. září

Pod titulkem *Těžké ztráty Američanů* vychází první informace o vylodění v Inčchonu v totožné zprávě, kterou uveřejnilo i Svobodné slovo.

Lidová demokracie přetiskuje i výsledky jednání Mezinárodního sjezdu novinářů v Helsinkách. *Pokrokoví*, tedy levicově smýšlející novináři, v Helsinkách požadovali, aby novináři zesílili boj proti *válečným štváčům*. Generálním tajemníkem této organizace byl na sjezdu zvolen Čech Jiří Hronek.

3.2.5 Lidová demokracie 20. září

Vedle agenturní zprávy o probíhajících bojích totožné s ostatními deníky tohoto dne najedeme v Lidové rovněž agenturní článek podrobně popisující zasedání Rady bezpečnosti OSN, kde se sovětský delegát snažil neúspěšně prosadit na pořad jednání americkou „invazi“ na Tchajwan. Místo toho se ale projednávala situace v Koreji. Ve zprávě generála MacArthura, která byla na zasedání přečtena, se mluvilo také o tom, že Sověti dodávali Severokorejčům zbraně. Naopak sovětský diplomat a zástupce země v OSN Jakov A. Malik ve svém projevu obvinil z rozpoutání invaze USA.

3.2.6 Lidová demokracie 21. září

Neobvykle na titulní straně uveřejňuje Lidová demokracie v rubrice Lidé, věci a události výpověď korejského studenta, který v moskevském rozhlasu mluvil o *umučených a postřelených 150000 vlastencích*, které mají podle něho na svědomí Američané. O činech, kterých se měli američtí vojáci dopustit, není v žádných vědeckých publikacích jakákoliv zmínka. Dá se tedy usuzovat, že jde o zcela smyšlené události, které mají ale navodit v lidech dojem o Američanech jako o barbarských uchvatitelích země. *Ve městě Ondžin přivedli*

---

⁴¹VESELÝ. Záhady postoje USA k Čínské lidové republice. *Lidová demokracie*. 17.9.1950, 6, s. 3.

*násilně všechnu mládež města na loď a na palubě hochy a dívky postříleli kulomety,*⁴² píše se například v textu. Ačkoliv se severokorejská armáda právě hroutila, v textu se píše o odhodlanosti korejského lidu postavit se americkým interventům a zvítězit.

3.2.7 Lidová demokracie 22. září

Na titulní straně se objevuje přetištěný protestní telegram 11 čl. římskokatolických kněží adresovaný J.A. Malikovi v Radě bezpečnosti s prosbou, aby tlumočil v RB jejich *obavu z válečného štvání a válečné psychosy. Naši věřící i my nechápeme, že se najdou lidé, kteří za cíl svého života si určili vyprovokovat válku stůj co stůj, lidé, kteří chladnokrevně dávají rozkazy leteckému vraždění obyvatelstva, žen i dětí...*⁴³ Lidová demokracie zmiňuje, že v závěru telegramu duchovní slibují, že budou věřící *nabádat, aby pilnou prací přispěli k výstavbě republiky*. Jedná se o další příklad toho, jak se snažila Lidová demokracie působit na své nábožensky založené čtenáře. Pro tehdejší režimu nakloněnou, tzv. pokrokovou církev šlo o typickou činnost.

Válce v Koreji se věnuje zpráva na 2. straně novin, opět nese titulek ***Těžké ztráty Američanů***. Většinu textu tvoří výpis severokorejské kořisti vojenského materiálu, o bojích u Inčchonu se zde píše pouze v závěru.

3.2.8 Lidová demokracie 23. září

Opět vychází jen krátká agenturní zpráva adorující houževnatý odpor Severokorejců a těžké ztráty Američanů.

I v příštích dnech vychází v Lidové demokracii krátké zprávy o situaci v Koreji přebírané od agentury TASS. Ve všech zkoumaných denících tak v této době vychází téměř stejné zprávy s korejskou tematikou a o ústupu severokorejských vojsk se píše jako o *plánovitém odsunu na nové pozice*.

---

⁴² NESG.Lidé, věci a události. *Lidová demokracie*. 21.9.1950, 6, s. 2.

⁴³ ČTK.Duchovní protestují proti válce v Koreji. *Lidová demokracie*. 22. 9. 1950, 6, s. 2.

3.3 Rudé právo o vylodění v Inčchonu

3.3.1 Rudé právo 15. září

V Rudém právu je 15. září otištěn vedle zmiňovaných zpráv z bojiště i text ČTK o tom, jak Jihokorejci na dobytém území volí zástupce do nově zřizované komunistické lidové správy. Jako zástupci jsou většinou dosazováni jihokorejští partyzáni a komunisté. O regulérnosti voleb lze pochybovat i na základě tehdejších zpráv o jejich průběhu. *Li Kjon-ku, na jehož vyhublé tváři je dodnes možno pozorovat utrpení, které prožil ve vězení, byl jednomyslně zvolen všemi 180 tisíci obyvateli okresu...Voleb se účastnilo všechno obyvatelstvo.*⁴⁴

Následuje text o protestních notách sovětského zástupce v OSN J.A. Malika zaslaných generálnímu tajemníku organizace Trygve Liemu, ve kterém požaduje zastavení amerických náletů na čínské území. K nótě bylo přiloženo přes třicet telegramů čínských spolků a organizací, z nichž je v agenturní zprávě TASSu několikrát citováno.

Rudé právo otisklo i článek, který vybočuje z řady tehdy zveřejňovaných převážně agenturních zpráv o Koreji. Jedná se o převzatý článek z listu Komsomolskaja Pravda nazvaný **Profil amerického vraha**. *Válka proti korejskému lidu je pro vojáky americké intervenční armády bussinesem,*⁴⁵ píše se hned v úvodu článku, který barvitě popisuje chování amerických vojáků v korejské válce. Hlavní důraz klade na americkou touhu po zisku.

Jde o další z mnoha textů, který se snaží jednoznačně navodit dojem, že skutečným a jediným důvodem, proč Američané v Koreji bojují, je jejich hamižnost. Tento článek však vyčnívá nad v této práci zmiňovanými texty svou zcela otevřenou nevráživostí a sarkasmem. V textu se o amerických vojácích píše jako *pirátech, banditech, žoldněřích mamonu či hnusných MacArthurových otrocích*. Sovětský autor ukazuje na příbězích několika zajatých vojáků, jak je zisk jediným smyslem života Američanů. Níže je pro ilustraci vypsána jedna z pasáží článku.

Vojska korejské lidové armády zajala stovky amerických vojáků a důstojníků. Překvapující je jejich duševní ubohost. Je mezi nimi i jeden poručík z Filadelfie, který vstoupil do armády dobrovolně, přímo ze studentské lavice. Studoval, ale nikdy neslyšel jméno Gorkého, Puškina

---

⁴⁴ ČTK. Korejský lid v osvobozených oblastech volí své zástupce do lidové správy. *Rudé právo*. 15.9. 1950, 30, s. 2.

⁴⁵ NESG.Profil amerického vraha. *Rudé právo*. 15.9. 1950, 30, s. 2.

nebo Tosltého, nemá dokonce ponětí ani o Marku Twainovi. Jeho oblíbenou četbou jsou však účetnické sloupce. V deníku si vedl své účetnictví. Počítal kolik měsíčně vydělal.⁴⁶

3.3.2 Rudé právo 16. září

Vedle obvyklé agenturní zprávy o průběhu bojů otisklo Rudé právo i dva texty o Koreji, které se v ostatních denících neobjevily. Prvním je zpráva agentury TASS o tom, jak jihokorejští rolníci *nadšeně* věnují lidové armádě své zemědělské produkty. Píše se zde o zemědělcích z provincie Kjengi, kteří *své díky vyjádřili tím, že lidové armádě věnovali osm tun potravin, 82 kusů hovězího dobytka a dvě stě vepřů.*⁴⁷ Otázkou zůstává, zda nebyly tyto potraviny lidovou armádou spíše zrekvírovány.

Druhým článek pod titulkem *Verbování žoldnérů* je opět převzatý od moskevské Pravdy. Článek se věnuje údajným snahám Američanů, kteří chtějí evropské země *přeměnit v rezervace militarismu*, aby měli v Koreji, ale i jinde po světě, k dispozici dostatek vojáků, *zde potraviny pro děla..* O spojencích USA se v textu píše jako o satelitech. Jde o jeden z textů, jenž popisuje USA jako agresivní mocichtivou zemi, která využívá ostatní evropské země k prosazování svých zájmů.

3.3.3 Rudé právo 17. září

Jde o vydání bohaté na články spojené se situací v Koreji. Rovněž tento den převzalo Rudé právo článek z moskevské pravdy s názvem *Výstraha*. Autor se v textu zabývá všeobecně celosvětovou politikou USA, kterou přirovnává k chování nacistického Německa před a během války. O Koreji pak padne zmínka jako o přípravách *záoceaných šílenců na rozpoutání třetí světové války*. Text vybízí *všechny čestné lidi*, aby USA zastavili.

Vedle zprávy o bojích na frontě (stále bez zmínky o vylodění) vyšla v RP ještě zpráva ČTK s titulkem *Zajatí američtí vojáci v Koreji vyzývají k ukončení americké intervence*. Jedná se o přetištěná prohlášení amerických zajatců ke své vládě či spoluobčanům a spolubojovníkům čtená v severokorejském rozhlase. *Obracím se k vládě Spojených států a žádám ji, aby zastavila nezákonnou intervenci a ponechala korejský lid, aby si sám vyřešil své vnitřní*

---

⁴⁶ tamtéž

⁴⁷ TASS. Korejští zemědělci dodávají stovky tun obilí na Fond obrany. *Rudé právo*. 16.9.1950, 30, s. 2.

*záležitosti*⁴⁸, stojí například v jednom z prohlášení. V jiných zase zajatci prosí jiné vojáky, aby prosazovali konec války. Lze téměř s jistotou předpokládat, že tato prohlášení byla zajatcům předložena již sepsaná a oni pak byli donuceni k jejich podepsání.⁴⁹

Rudé právo přetisklo i reportáž Alana Winningtona z britského deníku Daily Worker, orgánu britské komunistické strany, s titulkem *Otřásající zločiny amerických vrahů v Koreji*. Britský autor přirovnává v textu americké bombardování korejských měst k bombardování britských ostrovů nacisty během druhé světové války. Píše o četných zločinech, kterých se v Koreji údajně dopouští Američané. Barvitě líčí místa, kde měly být z rozkazu Američanů postříleny tisíce Korejců. *V Rangwulu tak zastřelili 7000 lidí a mrtvoly, které jsem viděl, měly v sobě vždy jen jednu kulku. Tito lidé byli naházeni do hromadného hrobu často ještě zaživa. Taková je americká civilizace,*⁵⁰ píše autor v závěru reportáže. Text je doplněn fotografií vybombardovaného Pchjongjangu a kresbou Korejce přivázaného ke kůlu krátce před popravou.

Tento text mluví jasně o tom, že se Američané v Koreji dopouští masových vražd, nejen bombardováním, ale i popravováním. Opět je nutno podotknout, že žádná z odborných publikací využívaných v této práci podobný zaznamenaný čin Američanů neobsahuje. Nabízí se tedy otázka, kdo měl tyto oběti na svědomí. Mohlo se jednat buď o zcela smyšlený článek, nebo o oběti, které popravili Severokorejci, ale před novináři je vydávali za zastřelené Američany.

3.3.4 Rudé právo 19. září

Velmi rozsáhlý text je v tomto vydání věnován zahájení zasedání OSN. Jde o původní článek, jehož autorem je komentátor zahraničních událostí Kamil Winter. V textu se přirozeně věnuje i otázce Koreje a zopakuje většinu tehdy dokola omílaných dogmat o nezákonnosti americké intervence atd. *Američtí imperialisté vedou v Koreji loupežnou útočnou válku a proto nechtějí připustit, aby Organizace spojených národů určila spravedlivě útočníka, pomohla zastavit agresi a sjednat mír. To vše nemohou američtí imperialisté dopustit, protože oni sami jsou útočníky,*⁵¹ stojí v závěru pasáže o Koreji. Autor naopak vyzdvihuje dlouhodobé mírové snahy SSSR v této otázce

---

⁴⁸ČTK. Zajetí američtí vojáci v Koreji vyzývají k ukončení americké intervence. *Rudé právo*. 17. 9. 1950, 30, s.2

⁴⁹ CHINNERY, 2002, s. 102

⁵⁰ NESG. Otřásající zločiny amerických vrahů v Koreji. *Rudé právo*. 17. 9. 1950, 30, s. 4.

⁵¹ WINTER, Kamil. Cesta spojených národů. *Rudé právo*. 19.9. 1950, 30, s.2.

V tento den RP stejně jako ostatní deníky informuje totožnou agenturní zprávou o vylodění Američanů.

3.3.5 Rudé právo 20. září

Stejně jako Lidová demokracie i Rudé právo otisklo text korespondenta agentury TASS z New Yorku o prvním dnu zasedání shromáždění OSN, jde o totožné texty.

Rudé právo ale vylepšilo jiný text o situaci na korejské frontě o fotografii korejského města po bombardování Američany. Text o postupech vojsk doplnilo ještě o zprávu agentury Nová Čína o dalších objevených místech, kde se Američané měli dopouštět ohavných zločinů. V amerických tancích tak například byly pryč nalezeny mladé nahé dívky, které američtí tankisté nejdříve znásilnili a pak zabili. Zpráva cituje i místní obyvatele, kteří tvrdí, že Američané se chovají hůře, než Japonci za války.

Rudé právo dále otiskuje i výňatky z prohlášení Pokrokové strany USA, která odsuzuje činy Američanů v Koreji.

3.3.6 Rudé právo 21. září

Téměř celé vydání Rudého práva je věnováno 30 letům existence deníku. Koreji je tak vyhrazena pouze jedna zpráva na poslední stránce. Jde opět o agenturní text TASSu o situaci na frontě. Je k ní připojeno i zmiňované prohlášení korejského studenta o amerických zločinech v Koreji. Rudé právo k textu přidalo ještě dvě fotografie. Na jedné leží mrtvá žena, kterou objímá dítě. *Obětí amerických zločinů jsou mírumilovné korejské ženy a děti*, stojí pod snímkem. Druhá fotografie zachycuje americké zajatce. O kterých je pod fotografií napsáno: *Zajatí američtí vrazi*.

3.3.7 Rudé právo 22. září

K agenturní zprávě o průběhu bojů připojilo Rudé právo opět dva obrazové prvky. Prvním je plakát znázorňující korejskou ženu s dítětem, na které míří puška s bajonetem se symbolem dolaru. *Vojáci lidové armády, zachraňte!* je napsáno v korejštině na plakátu. Hned pod plakátem je přetištěna fotografie vybombardovaného Pchjongjangu. *Rozbitý Fenjan a tisíce mrtvých žen a dětí v jeho trskách – to je dílo amerických vrahů*, stojí pod fotkou.

3.3.8 Rudé právo 23. září

Vydání RP tohoto data se výrazně v informování o Koreji neliší od ostatních deníků a otiskuje agenturní texty o projevu bývalého hlavního sovětského prokurátora, později ministra zahraničí SSSR Andreje J. Vyšinského před valným shromážděním, situaci na frontě a objevené korespondenci Li Syn Mana.

3.4 Tisk o postupu OSN v září 1950

Ačkoliv mělo vylovení v Inčchonu zásadní vliv na další průběh války, tehdejší noviny se mu ze začátku prakticky nevěnovaly. Pro deníky Lidová demokracie a Svobodné slovo je typické uveřejňování pouze krátkých zpráv – prohlášení – severokorejské armády, ve kterých se nevyskytují zmínky o vlastních porážkách. Jde často o jediný zdroj informací, který novináři a čtenáři měli, proto se dá usuzovat, že mohli nabýt dojmu, že má severokorejská armáda situaci pod kontrolou. Zároveň se dá pochybovat, že by přítomnost zpravodaje v místě konfliktu vyznění zpráv o ústupu severokorejských vojsk v československém tisku výrazně ovlivnila, neboť v zájmu propagandy bylo informovat pouze o severokorejským úspěších .

Deníky v těchto dnech otiskují rozsáhlé texty, často s přetištěnými projevy, ze zasedání valného shromáždění OSN, kde proti sobě stojí dva bloky zemí- sovětský se snaží prosadit nezákonnost intervence, což ale vytrvale blokuje frakce vedená USA. Lidová demokracie uveřejňuje 5. října pod titulkem **Skutečné záměry americké politiky vůči Koreji** dvoustránkový projev Andreje J. Vyšinského a stránkový projev československého ministra zahraničí Viliama Širokého se stejným vyzněním.

V Lidové demokracii vychází 6. října zpráva agentury TASS, která popisuje, jak kvůli postupu Američanů povstává celá země k obraně své vlasti a lidé se hlásí do armády.

Nakonec se podaří v OSN 7. října prosadit rezoluci, která umožní pokračovat v bojích se Severokorejci i za 38. rovnoběžkou. Obraz Sovětského svazu je tak vytrvale udržován jako jediného bojovníka za mí a tisk dostane další důvod, aby mohl intervenci OSN označovat jako nezákonnou.

Rudé právo se vylovení Američanů v Inčchonu také zpočátku věnovalo pouze okrajově a to za využívání agenturních zpráv. O bojích zde ale vycházelo jednoznačně nejvíce textů, které se odvolávaly na různé zdroje, nejčastěji šlo o moskevskou Pravdu.

Například 27. září zde vyšla reportáž zpravodaje Pravdy o přípravách na boje v Soulu, která líčí, jak veškeré obyvatelstvo pomáhá při stavbě obrany před Američany. Podobné texty najdeme v ostatních denících zřídka. Právě reportáže z bojů v Soulu patřily k častým textům na stranách Rudého práva na konci září.

Rudé právo většinou v tomto období nevydává zprávy jedné agentury, ale vytváří kompiláty ze zpráv různého původu. Přidává k nim i fotografie či karikatury většinou ze zahraničního tisku jako je moskevská Pravda. Karikatura z 27. září například vyobrazuje generála MacArthura, jak stojí a s úsměvem si prohlíží mrtvá těla dětí a v ruce drží ruku, ze které odkapá krev. *Generál MacArthur, když uviděl těla zabitých Korejců, cynicky prohlásil: „To je dobrý pohled pro mé staré oči,“* stojí pod karikaturou.

Všechny zkoumané deníky neustále zdůrazňují, že vojska OSN vítězí jen díky mnohonásobné převaze sil a vytrvalého bombardování korejských měst.

4. Čína – nový hráč na scéně

Před vojsky OSN stála zásadní otázka týkající se dalšího postupu. Rezoluce OSN, která byla přijata 7. října, hovořila o tom, že „musí být podniknuty veškeré kroky k zajištění stability v celé Koreji“. Tato formulace se dala vykládat různě.⁵² Americké velení nakonec rozhodlo o tom, že severokorejské jednotky musí být zničeny. Devátého října 1950 byla zahájena invaze do Severní Koreje a už 19. téhož měsíce padlo severokorejské hlavní město Pchjongjang.

Na konci října začaly z bojiště přicházet zprávy o přítomnosti čínských vojáků na straně armád KILDR. Spojenecká vojska se s čínskými jednotkami dostávala do konfliktu stále častěji a invaze začala váznout.

MacArthur byl odhodlán zničit zbytky severokorejské armády, proto jeho armády zahájily 24. listopadu generální útok i přes hrozbu boje s Číňany. Stalo se ale přesně to, co si spojenci nepřáli. Do války vstoupili Číňané, a to ve velkém. Na postupující vojáky OSN se z kopců valily tisíce čínských vojáků a zastavily jejich postup. Nebyla to podle tvrzení Číny legální armáda, ale tzv. lidoví dobrovolníci, kteří přišli na pomoc komunistické Koreji údajně z vlastní vůle. Ve skutečnosti šlo o vycvičené zkušené čínské vojáky.⁵³ Číňané disponovali sice většinou pouze nekvalitní technikou, spoléhali ale na masy svých vojáků, které se měly převalit přes vojska OSN. Ta se skutečně obrátila k ústupu směrem k 38. rovnoběžce.

---

⁵² POLEDNE, 2004, s. 11.

⁵³ POLEDNE, 2004, s. 13.

Po vstupu Číny do války byly síly na bojišti vyrovnány. Vojska OSN ustoupila pod 38. rovnoběžku a jejich velitel generál MacArthur se nemohl smířit s porážkou. Navrhoval proto použití atomových zbraní proti Číně. Použití všech dostupných vojenských prostředků k dosažení vítězství nevyloučil 30. listopadu 1950 ani prezident Truman. Ačkoliv se Bílý dům snažil prezidentovo prohlášení později zmírnit, média se ten den rozhodla Trumanova slova interpretovat jako výhružku použití nukleárních zbraní v Koreji.⁵⁴ Tato zpráva vyvolala celosvětovou odezvu. Historici se domnívají, že by použití nukleárních zbraní zapříčinilo začátek 3. světové války.

Nestalo se tak a prezident Truman ujistil své spojence, především Velkou Británii, že k použití těchto zbraní nedojde. Naopak zastánce použité bomb generál MacArthur byl 10. dubna 1951 odvolán a jako zneuznaný hrdina se vrátil do USA. Na jeho místo byl dosazen schopný generál Rigway, velitel 8. armády, která úspěšně vzdorovala Číňanům

4.1 Lidová demokracie v průběhu října až prosince

V průběhu října se informace o Koreji omezí pouze na krátké zprávy z bojiště, jejichž text je v podstatě stále stejný. Píše se o vedení obranných bojů a ztrátách nepřítele. Podstatně více prostoru věnuje Lidová demokracie průběhům jednání delegátů OSN. Hlavní důraz klade na mírovou snahu zástupců SSSR a přetiskuje jejich četné projevy.

O obsazení Pchjongjangu padne v Lidové demokracii například první zmínka poprvé 24 října, tedy pět dní poté, co spojenci oznámili jeho dobytí. Text přitom popisuje, že se v ulicích města stále bojuje. *Američtí lháři – píše korejský dopisovatel Pravdy – si pospíšili s oznámením dobytí Fenjanu. Obklíčené obránci města pokračují v boji. Korejci obětavě bojují.*⁵⁵ Již příští den přináší Lidová demokracie pouze několikařádkovou zprávu o bojích severně od Pchjongjangu, z čehož mohli čtenáři usuzovat, že město je již dobyté Američany. Nebylo ale napsáno přímo, že by už severokorejské hlavní město bylo v rukou OSN.

Obdobně si deník počíná i v listopadu, kdy zprávy z korejského bojiště téměř zmizí ze stránek, a prostor je věnován spíše jednáním na půdě OSN. Píše se však o jakémkoliv úspěchu severokorejské armády a především noviny informují o činnosti partyzánů. Druhého listopadu se tak můžeme v Lidové demokracii dočíst o situaci v osvobozeném Soulu, který sice *obsadili Američané, ale nepodmanili si jeho obyvatele. Každým dnem jsou přestřihovány kilometry*

---

⁵⁴ CATCHPOLE, 2003, s. 102.

⁵⁵ TASS. Hrdinné boje Korejců. *Lidová demokracie*. 24. 10. 1950, 6, s. 4.

*telefonních drátů, obchodní domy jsou v plamenech, nepřátelští důstojníci nalézají své hlídky s noži v zádech. To je soud lidu a spravedlivý trest.*⁵⁶ Jde o jeden z mnoha článků, které měly přesvědčit okolní svět, že si korejský lid přeje sjednocení pod komunistickým patronátem a odmítá americkou invazi.

Ze zahraničních událostí je věnován větší prostor čínské invazi do Tibetu, o které se však píše jako o osvobození této himalájské země. Stejně jako se psalo o útoku severokorejských armád v červnu.

Sedmého listopadu ale vychází článek, který předznamená vývoj dalších událostí. Článek s titulkem **Americké útočné akce v Koreji** cituje prohlášení čínských organizací, které soudí, že *agrese amerických imperialistů není zaměřena jen na zničení Korejské republiky, ale že američtí imperialisté chtějí obsadit Koreu napadnout Čínu, chtějí opanovat Asii, chtějí ovládnout svět.*⁵⁷ Článek uvádí, že z celé Číny přichází rozhořčené reakce vojáků, kteří jsou odhodlaní v případě ohrožení čínských hranic zasáhnout do bojů. Jde o první takto rozsáhlý text připouštějící reálné zapojení Číny do války. Většina zpráv spojených s korejskou válkou pochází v tomto období od agentury TASS.

V té době se na půdě OSN projednávala i zpráva generála MacArthura, ve které hovoří o tom, že Číňané podporují Severokorejce a jde o zásah cizí mocnosti. Lidová demokracie dává ale jasně za pravdu zástupci SSSR, který toto tvrzení označuje za smyšlené, a otiskuje jeho reakci: *Jak už delegace Sovětského svazu oznámila, neuznáváme tzv. spojené vedení OSN v Koreji a nepovažujeme jednostranné a tendenční hlášení MacArthura...za vhodné důvěry,*⁵⁸ píše se v článku **Odpovědnost USA za následky agrese v Koreji** 19. listopadu.

Od půli listopadu až do konce měsíce nenajdeme v LD o situaci v Koreji téměř žádné zprávy. Výjimkou je krátká zpráva z 26. listopadu, ve které stojí, že severokorejská armáda přešla do protiútoků.

Na začátku prosince začnou však zprávy z Koreje pravděpodobně kvůli změně poměrů sil na frontě přibývat a Lidová demokracie už informuje o tom, že Severokorejci spolu s čínskými silami působí vojskům OSN značné ztráty. *Postup korejské lidové armády ve spojení s čínskými dobrovolníky dosahuje takového rozsahu, že v tábore válečných štváčů panuje zděšení,*⁵⁹ stojí například v článku **Kritická situace vojsk USA v Koreji**. Jakmile si začala vojska KLDK a nově i Číny připisovat výrazné úspěchy, začala Lidová demokracie věnovat více prostoru vojenské situaci a vrátila se k osvědčenému modelu zpráv, tedy zveřejňování

⁵⁶ TASS. Nesnáze amerických jednotek v Koreji, *Lidová demokracie* . 3.11. 1950, 6, s. 2.

⁵⁷ TASS. Americké útočné akce v Koreji. *Lidová demokracie*. 7. 11. 1950, 6, s. 2.

⁵⁸ TASS. Odpovědnost USA za následky agrese v Koreji. *Lidová demokracie*. 19. 11. 1950, 6, č. 272

⁵⁹ TASS. Kritická situace vojsk USA v Koreji. *Lidová demokracie*. 2.12. 1950, 6, s. 2.

délek postupů, počtu zabitých nepřátel atd. Ustupující Američané jsou opět přirovnáváni k nacistům, když za sebou vyhazují mosty a průmyslové objekty.

Hlavní zprávou příštích dnů spojených s Koreou je zmiňované prohlášení prezidenta Trumana, ve kterém nevyloučil použití atomových zbraní. Lidová demokracie píše s odvoláním na zahraniční zpravodaje sovětského tisku o masových demonstracích, které se začaly konat záhy po celém světě proti použití bomby. Třetího prosince tak list píše o protestních akcích čs. vysokoškolských studentů a pedagogů. Přináší i první zahraniční ohlasy. Těm se ale věnuje především v příštích dnech. V následujícím čísle cituje Lidová demokracie komentář moskevské Pravdy v reakci na údajnou pohružku použití atomové bomby proti Číně takto: *Proč Čína, která hraničí s Koreou, nemá právo hájit své hranice, kdyžto Spojené státy, které dělí 5000 mil od Koreje, mají právo „hájit svoji bezpečnost“ na vzdálenost 5000 mil?*⁶⁰ V dalším vydání cituje deník sovětské zahraniční zpravodaje, kteří líčí náladu v západních zemích po Trumanově prohlášení. Například Paříž tak údajně *vřela jako ve včelím úle*. Původní postřehy ale nevychází, opět se tak potvrzuje, že noviny jsou zcela odkázány na zprávy ruských novinářů.

V následujících zveřejňuje Lidová demokracie spekulace o nejednotě, která vládne v západním bloku po Trumanově nevhodném výroku a zhoršující se situaci na korejské frontě. Záhy přináší také zprávy o požadavcích americké veřejnosti na změnu politiky USA. *V různých skupinách se nyní ozývají hlasy, vyzývající k zastavení korejského dobrodružství a navrhuji, aby se podnikly pokusy na diplomatické řešení současné obtížné situace...*,⁶¹ píše v úvodu článku s titulkem **Americká veřejnost žádá změnu politiky USA** 8. prosince a situaci USA v Koreji nyní popisují jako *MacArthurovu katastrofu*.

Opět následuje série článků o rozhořčených ohlasech ze zahraničí protestujících proti použití atomové bomby. Texty o vojenských operacích nabývají postupně na rozsahu. Devátého prosince tak už vychází dlouhý článek o osvobození Pchjongjangu, prchání Američanů a rozprášení turecké brigády, *kteřou používali Američané jako potravu pro děla a kryli si s ní svůj vlastní ústup*.

Zpráva o opětovném dosažení 38. rovnoběžky vychází v Lidové demokracii 12. prosince spolu s prohlášením Kim Ir-sena o důvěře v konečné vítězství.

---

⁶⁰ TASS. Svět odsuzuje Trumanovo prohlášení. *Lidová demokracie*, 2.12. 1950, 6, s. 2.

⁶¹ NESG. Americká veřejnost žádá změnu politiky USA, *Lidová demokracie*. 8. 12. 1950, 6, s. 2.

4.2 Svobodné slovo průběhu října až prosince

I Svobodné slovo informuje o postupujících vojscích OSN velmi zdrženlivě a omezuje se pouze na krátké zprávy z bojiště, ve kterých vyzdvihuje bránící se Severokorejce působící nepříteli četné zprávy. Hlavní zahraniční události jsou tak i v tomto deníku jednání na půdě OSN. Články bývají přebírané od agentury TASS a jsou tedy totožné s těmi, které vycházely např. v Lidové demokracii. O Koreji mlčí i původní glosy zahraničních událostí, které ve Svobodném slovu pravidelně denně vycházely.

Rovněž i ve Svobodném slovu vychází doslovné přepisy sovětských zástupců v OSN.

Na tomto stavu se výrazně nezmění nic ani v průběhu listopadu, kdy je náplň zpráv o Koreji stále stejná. I ve Svobodném slovu se objevuje zpráva o *osvobození Tibetu* čínskou armádou. Korea zjevně ustupuje do pozadí. I ve Svobodném slovu ale vychází rozhořčené reakce Číny na údajné americké provokace.

S obracející se situací na frontě se začínají objevovat i nové články s korejskou tematikou ve Svobodném slovu. Jde například o text *Zločiny MacArthurových vojsk*, který se odvolává na protestní nótu severokorejského ministra zahraničí určenou OSN, ve které podrobně líčí americké zločiny proti civilnímu obyvatelstvu. Popisuje jak američtí vojáci uvrhli v Pchjongjangu do vězení 100 korejských žen – členek komunistické strany, mučili je, znásilnili a nakonec popravili. Nelze jednoznačně vyvrátit, že by se američtí vojáci nedopustili ojedinělých zločinů vůči civilnímu obyvatelstvu, nicméně žádný z výše popisovaných zločinů se nikdy historicky nepotvrdil, proto lze usuzovat, že šlo ve většině případů pouze o lživá tvrzení, jejichž účelem bylo Američany diskreditovat.

Mimo to uveřejňuje Svobodné slovo zprávy o protiútocích severokorejské armády podporované Číňany v totožných zprávách jako Lidová demokracie. Čím je jasnější, že na frontě došlo ke zlomu, nabývají tyto články na velikosti.

Svobodné slovo také podrobně informuje o narůstajících rozporech mezi spojenci. Ty podle tisku vyvrcholí po 30. listopadu a Trumanově zmiňovaném prohlášení, kdy nevyločil použití atomových zbraní. Svobodné slovo píše poprvé o události 3. prosince (se zpožděním 4 dnů). Věnuje mu ale pouze krátkou zprávu. O to více ho pak rozebírá v příštích dnech a odvolává se na zahraniční tisk. Článek se tak objevuje 5. prosince na titulní straně vydání. *V západním bloku by nastala vážná roztržka, kdyby jedna mocnost o své újmě bez souhlasu ostatních států přijala tak závažné rozhodnutí, o kterém se zmínil Truman,*⁶² cituje deník francouzský list Le Populaire. Snaží se tak dát najevo, že blok vedený USA už není jednotný. Dokládá to dalšími

---

⁶² NESG. Západní tisk o prohlášení prezidenta H.Trumana. *Svobodné slovo*. 5.12. 1950, 42, s. 1.

citacemi zahraničních novin, které vybízí, aby se jednotlivé státy nedaly strhnout ve vyhrožování Číně, nebo označují Trumanův výrok za *nemilé přehnutí* pro západní země.

I Svobodné slovo zveřejňuje článek o protestech proti americké politice v USA. Rovněž o den později se píše o údajných rozporech v řadách spojenců na titulní stránce Svobodného slova. V otvíráku novin s titulkem *Otřesené základy koalice západních imperialistů* se píše o *hlubokých zásadních rozporech, vládnoucích v imperialistickém táboře*.

Během prosince vychází totožné zprávy jako v ostatních denících o postupu severokorejských vojsk a čínských dobrovolníků a MacArthur spolu s Trumanem se opět stávají vděčným terčem satirických glos – jedněch z mála původních textů, které v souvislosti s Koreou ve Svobodné slovu vychází.

4.3 Rudé právo v průběhu října až prosince

Rudé právo uveřejňuje na začátku října v podstatě totožné texty jako předchozí deníky. Soustředí se především na jednání delegátů v OSN a přetiskuje jejich rozsáhlé projevy. Například projev ministra zahraničí SSSR A. J. Vyšinského zabere 5. října v RP přes jeden a půl strany psaného textu. Připočteme-li ještě půlstránkový projev ministra zahraničí ČSR Viliama Širokého, tak projevy o korejské otázce toho dne tvořily třetinu obsahu celého šestistránkového vydání. Řečníci v nich svorně odsuzují politiku USA. Viliam Široký přirovnává válku v Koreji k občanské válce v USA a ptá se, zda by Američané také ocenili, kdyby se cizí státy vměšovaly do tohoto konfliktu.

Ve zprávách o bojích na frontě se snaží Rudé právo vyzdvihovat alespoň počty sestřelených amerických letadel a upozorňuje na neustálé bombardování korejských měst. Rudé právo také vydává zprávy, které tvrdí, že Američané spolu s Jihokorejci na dobytém území vraždí civilisty, například ve městě Čendžu podle zpráv nechali Američané postřílet 5000 lidí. Podobné texty vychází i v příštích dnech, například o hromadných popravách na soulských ulicích. Většina těchto zpráv pochází z agentury TASS a objevuje se ve všech zmiňovaných denících. Rudé právo ale otiskovalo i další, rozsáhlé texty s korejskou tematikou, které na jeho stranách vycházely pravidelně.

V Rudém právu tak mohli čtenáři narazit i na výjimky mezi agenturními zprávami. Jednou z nich je například text slavného spisovatele Michaila Šolochova *Katané neuniknou soudu*

národů, který vyšel již 27. září v moskevské Pravdě. *Nemilosrdným zrakem pohlíží lidstvo na zločiny, páchané americkým imperialismem v Koreji a v Číně, a jeho spravedlivý a nevyhnutelný soud bude stejně nemilosrdný. Myslím-li na Koreu, chtěl bych se otázat amerických žen: Netrápí vás to? Jinou otázku bych chtěl položit americkým mužům: Nestydíte se?*⁶³, píše Šolochov v jednom z prvních odstavců. V rozsáhlé úvaze psané beletristickým stylem, kterému nechybí barvitá přirovnání, se autor rozepisuje o všem, co toho času v souvislosti s válkou v Koreji objevuje v novinách. Vedle amerických náletů také píše o touhou po penězích zkažené americké společnosti a prohnitosti americké vlády. Do kontrastu pak dává za příklad sovětský lid a především Lenina se Stalinem, o kterých píše pouze v superlativech. *Náš veliký lid vydal ze svého středu veliké vůdce pracujícího lidstva. Leninovu a Stalinovu genií vděčíme za vytvoření hrdinné bolševické strany a sovětského zřízení. Stalinovu genií vděčíme za záchranu civilizace, za záchranu pracujícího lidstva před fašistickým zotročením, za svou budoucnost.*⁶⁴

V Rudém právu stejného data vychází i článek s titulkem **Korejský lid nikdo nepokoří**, jehož autorem je Milan Weiner. Článek je neobvyklý tím, že jde o původní text českého autora z Pchjongjangu. Text popisuje odhodlání Korejců, kteří byli zvyklí bojovat proti Japoncům, a nyní se stejným zápalem bojují proti Američanům. *Není těžké vraždit bombami bezbranné obyvatelstvo. Avšak je nemožné porazit lid, po jehož boku stojí všechno pokrokové lidstvo.*⁶⁵

Téměř každý den vychází v Rudém právu rozsáhlé texty s korejskou tematikou. Jedním z nich je například příběh korejské vesnice nazvaný **Národní mstitelé**, který popisuje, jak severokorejská armáda do obce přinesla pokrok, vzdělání a naději na lepší budoucnost, ale americká letadla vše zhatila a vesnici vybombardovala a z vesničanů se následně stali zapálení partyzáni. Lze těžko soudit, zda jde o autentický text, či vymyšlený příběh o hrdinech z lidu. Text ale rozhodně nepostrádá notnou dávkou patosu a frází.

V dalších publicistických textech, mezi kterými nechybí ani komentáře Kamila Wintera, se například v Rudém právu píše o tom, jak američtí zbrojaři těží z korejské války, či jak chtějí *američtí barbari vyhladit korejský lid*.

V dalším původní textu z Koreje s titulkem **Vrahové**, píše Milan Weiner o sestřelených amerických pilotech, kteří podle Weinerja *po náletu při skleničce whisky vyprávěli kamarádům, kolik „koků“ – jak posměšně nazývají Korejce – zase oddělali.*⁶⁶ A znovu, už jako tolikrát, jsou vojáci USA přirovnávání v článku k nacistům, kteří ani nevědí nic o zemi,

---

⁶³ ŠOLOCHOV, Michail. Katané neuniknou soudu národů. *Rudé právo*. 8.10. 1950, 30, s. 6.

⁶⁴ tamtéž

⁶⁵ WEINER. Korejský lid nikdo nepokoří. *Rudé právo*. 8.10. 1950, 30, s. 6.

⁶⁶ WEINER. Vrahové. *Rudé právo*. 21.10. 1950, 30, s. 2.

v které bojují. *Jejich neznalost se však neomezuje jen na Koreu... O Praze nic neslyšeli, také nevědí, jaká je u nás vláda. „Kdyby vás poslali bombardovat Československo, poslechl byste? ptám se. Brauner krčí rameny. „Kdyby to byl rozkaz.“*⁶⁷ Text tak má ve čtenářích navodit dojem, že americkým vojákům je zcela jedno, na koho svrhávají bomby, a že v situaci Korejců se mohou jednou klidně ocitnou i obyvatelé Československa.

Na začátku listopadu četnost článků v RP lehce opadne. Vychází především kratší texty o situaci na frontě a činnosti partyzánů. Se zpomalením postupu sil OSN začnou vycházet první zprávy o úspěších lidové armády.

Pokračuje i kampaň o barbarském chování Američanů, pátého listopadu tak otisklo například RP zprávu ČTK o tom, jak Američané zřizují v Koreji *tábory smrti*, kde vězní tisíce Korejců. Odhodlání čínských dobrovolníků zprostředkovalo Rud právo svým čtenářům 8. listopadu, kdy uveřejnilo zprávu ČTK o tom, jak se čínští vysokoškoláci hlásí dobrovolně do armády na pomoc Korejcům. Obdobná zpráva se v listu objeví i o den později. O náladách v Pekingu mezi obyvateli píše i Milan Weiner přímo z místa.

V půli listopadu se noviny věnují chystanému II. světového kongresu obránců míru v britském Sheffieldu, který se později přesune do Varšavy. Články z jeho zasedání budou plnit noviny několik týdnů a objeví se mezi nimi i požadavky na ukončení války v Koreji.

První zpráva o tom, že severokorejská armáda přešla do protiútoků se v Rudém právu objevuje 26. listopadu a odkazuje se na agenturu Reuters.

V tomtéž vydání uveřejnil deník i podrobnou analýzu vztahů USA a Číny. *Není pochyb, že široké vrstvy amerického lidu nechovají k Číňanům žádné nepřátelství. Rovněž však nelze ani chvíli pochybovat o tom, že vládnoucí kruhy spojených států vždy prováděly a stále provádějí politiku čínskému lidu naprosto nepřátelskou,*⁶⁸ píše dopisovatel Rudého práva z New Yorku M. Galuška. V textu následuje výčet kroků, kdy se Američané zachovali k mírumilovným Číňanům nepřátelsky, přičemž jejich hlavním prohřeškem je prý podpora Čankajškova režimu.

V dalších dnech začne počet článků a zpráv z korejské fronty opět narůstat a vyvrcholí v prvních prosincových dnech, kdy již začnou Severokorejci spolu s Číňany prokazatelně postupovat a kdy dojde k již zmiňovanému Trumanovu prohlášení o použití atomové zbraně.

Rudé právo se věnuje ale korejské válce i v souvislosti s aktivitami domácího obyvatelstva. První prosincový den tak v novinách vyšel článek s titulkem *To pro mír, to pro Koreu* o stavbě kravína, na které družstevníci usilovně pracují. Údajně aby podpořili mírové úsilí. *Četl*

---

⁶⁷ tamtéž

⁶⁸ RP. Spojené státy a Čína. *Rudé právo*. 26. 11. 1950, 30, s. 4.

*jsem v novinách, že jedna korejská žena utíkala s bezhlavým děckem na zádech před Američany a každý se jí to bál říct. Já mám šest dětí. Nechci, aby se něco podobného opakovalo u nás a nikde jinde. Proto tak pracuji,*⁶⁹ cituje Rudé právo jednoho z družstevníků. Čtenářům tak v reportážním textu opakuje, že zvýšením pracovního nasazení se mohou zasloužit i o celosvětový mír.

Rudé právo také vytrvale uveřejňuje články, které mají usvědčovat Američany z válečných zločinů. Často je pak srovnává s nacisty. Příkladem jsou třeba dvě fotografie, které jsou v listu uveřejněny 1. prosince. Na jedné obchází americký voják údajně popravené Korejce, na druhé, archivní fotografii je zobrazen německý voják, který se chystá střelit odsouzeného do týla. Text u fotografií pak píše, že američtí vojáci používají stejné metody jako ti nacističtí. Portrétní fotografii amerického vojáka s titulkem **Běsnící zvíře** zveřejňuje Rudé právo i příští den, jde o fotografii převzatou z amerického časopisu News week, který napsal článek o výcviku vojáků. *Opravdu, není pochyb – Tento mladík je již připraven vraždit korejské ženy a děti, zapalovat vesnice, mučit a popravovat. má pravou tvář vraždícího amerického supermana,*⁷⁰ reaguje deník na článek Newsweeku a již poněkolkáté tak předkládá čtenářům obraz amerických vojáků jako žoldáků s vymytými mozky určeným k zabíjení civilistů.

O projevu prezidenta Trumana o použití atomové zbraně informuje Rudé právo 2. prosince, na rozdíl od ostatních deníků i textem vlastního zpravodaje, který píše o masových protestech, které vypukly po celých Spojených státech. *Trumanova slova o odhodlání americké vlády svrhnout atomovou bombu jsou dalším důkazem zoufalé situace, ve které se ocitla americká válečná politika,*⁷¹ stojí v textu, který patří do rozsáhlého tématu **Národy světa srazí zločinnou ruku paličům války**, které se věnuje Trumanovým slovům a reakcím na ně, jimiž se Rudé právo zabývá i v příštích dnech. Informace ze zemí jako jsou například Rakousko, Belgie nebo Paříž, získává list díky telefonickým hovorům svých dopisovatelů, nejčastěji však citují prohlášení komunistických organizací daných zemí.

Rudé právo cituje i vybrané pasáže z článků i *reakčního* britského listu The Times. *Na sever od 38. rovnoběžky je jen málo těch, kteří se obrátí k demokracii (t. j. Li Syn-manovi a americko-anglickým okupantům) za trochu rýže...Neexistuje tu podzemní hnutí nebo intelektuální skupiny, které by mohly nahradit lidovou vládu, není zde agrární nebo kulacké hnutí,*⁷² Rudé právo tuto skutečnost vyzdvihuje jako důkaz toho, že Američané nemají šanci v Koreji ničeho dosáhnout. V příštích dnech se Rudé právo neomezuje jen na zahraniční

---

⁶⁹ NESG. To pro mír, to pro Koreu. *Rudé právo*. 1.12. 1950, 30, s. 1.

⁷⁰ NESG. Běsnící zvíře. *Rudé právo*. 2. 12. 1950, 30, s. 2.

⁷¹ RP. Protestní demonstrace newyorských občanů v paláci OSN. *Rudé právo*. 2.12. 1950, 30, s. 2

⁷² ČTK. Britský list o situaci v okupované Koreji. *Rudé právo* 2.12. 1950, 30, s. 2.

reakce, ale hned 3. prosince zveřejňuje i rozhořčené ohlasy domácích obyvatel. Vedle protestních prohlášení z různých čs. závodů nebo organizací je i rozsáhlý text, který by se z dnešního pohledu dal považovat za obdobu dopisů redakci atd. Jeho autorem je úderník-frézař z ČKD Sokolovo Josef Chlubna. Hned v úvodu svého text s titulkem **Na Trumanovy hrozby odpovíme svou prací pro mír** píše: *Nikdy v životě, a je mi skoro padesát let, nepocítil jsem ještě k nikomu tak strašný odpor a nenávisť jako k Trumanovi, když jsem si přečetl v Rudém právu jeho prohlášení, kde řekl, že neváhá použít proti Číně atomovou zbraň...My, pracující v našem lidově demokratickém státě, máme jednu silnou a účinnou zbraň proti imperialistickým osnovatelům nové války – svou budovatelskou práci...Trumanovy hrozby se stanou bezcennými slovy, zapojí-li se všichni pracující u svých frézek, pecí, stavů a sbíječek do tvrdého, neúprosného boje za mír.*⁷³ Textu nechybí téměř povinné fráze o osnovatelích války či boji za mír a usilovné práci, kterých byly tehdejší články plné. Podobné dopisy mužů a žen „z lidu“ se v Rudém právu objevovaly v padesátých letech pravidelně a přirozeně ne pouze v souvislosti s korejskou válkou.

V Rudém právu vycházejí v souvislosti s korejskou válkou během prosince i původní texty. Jedním z nich je i komentář Milana Wintera s titulkem **Podněcovatelé války se odhalují** z 6. prosince, ve kterém shrnuje poslední události. *V táboře imperialistických poráženců nastala panika. Wallstreetští útočníci, zmámení papírovými vítězstvími svého náhražkového Napoleona MacArthura, obrátili se ke své oblíbené modle – k atomové pumě,*⁷⁴ stojí v jednom z odstavců, který dobře vystihuje styl celého článku. Ostře laděný text prokládá Winter citacemi zahraničních deníků, především pak britského levicového listu New Statesman and Nation. *Je jasné, že v každém případě MacArthur jednal proti všemu zdravému rozumu a takovým způsobem, že provokoval nejmírumilovnější národ (Čínu),*⁷⁵ cituje Winter list. V závěru textu autor píše, že se lidstvu bránícímu život a mír podaří navléci imperialistickým zločincům svěrací kazajku.

Citacím amerických novin patří pak především článek agentury TASS **Americký tisk doznává krach americké agresivní politiky** ze 7. prosince, který mapuje, jak o situaci píše tisk v USA. Listy se shodují, že Američanům Trumanův výrok na celém světě uškodil a je na čase přehodnotit politiku v Asii. Jelikož tato tvrzení tehdejší komunistické propagandě plně vyhovovala, je do textu zasahováno minimálně a většinu tak tvoří poskládané citace.

---

⁷³ CHLUBNA, Josef. Na Trumanovy hrozby odpovíme svou prací pro mír. *Rudé právo* 3. 12. 1950, 30, s. 1.

⁷⁴ WINTER, Kamil. Podněcovatelé války se odhalují. *Rudé právo* 6. 12. 1950, 6, s. 2

⁷⁵ tamtéž

Výše popsané typy článků se pak objevují v Rudém právu v průběhu prosince pravidelně v různých obměnách, ale se stejným vyzněním. Důraz Rudé právo klade především na postup severokorejských a čínských jednotek.

5. Uzavření příměří

.Dynamická válka z prvních měsíců se proměnila v roce 1951 ve válku pozici. Mezitím Číňané neustále útočili, ale vojska OSN své pozice udržela a situace na frontě se během prvních měsíců roku stabilizovala na úrovni 38. rovnoběžky. Nastal čas pro diplomatická jednání. Ta byla zahájena 10. července 1951 a táhla se po další dva roky, během kterých však válka probíhala regulérně dál, fronta se ale posouvala minimálně.

V průběhu roku 1953, kdy vrcholila jednání o příměří, došlo ke dvěma výrazným změnám ve vedení USA a SSSR. Americkým prezidentem se stal v lednu Dwight Eisenhower, který slíbil brzké ukončení války, a v březnu zemřel vůdce SSSR Stalin.

Pro poslední měsíce války je příznačné, že se vedly krvavé bitvy o strategické výškové kóty. Všechny byly vyprovokovány Číňany, kteří tak chtěli dosáhnout výhodnější vyjednávací pozice u zeleným sukem potažených stolů v Pchanmundžonu.⁷⁶

Jedním z hlavních témat diplomatických jednání a zároveň jednou z jejich největších komplikací byla vzájemná výměna zajatých vojáků.

V době zahájení mírových jednání měla OSN přibližně 170 000 severokorejských a čínských válečných zajatců. Mezi nimi bylo značné množství těch, kteří odmítli dále žít pod vládou komunistů. OSN si bylo vědoma, že těm, kteří odsoudili komunistický režim, hrozí po návratu domů postih. Bylo proto rozhodnuto, že si budou moci vybrat, zda si přejí být po skončení války repatriováni zpět do vlasti. Došlo k překvapujícímu zjištění, že v průměru čtyři z pěti Číňanů a tři z pěti Korejců si návrat do vlasti nepřáli. Komunistické země tuto možnost přirozeně odmítly a dohady o množství propuštěných zajatců tak brzdila jednání o příměří. Nakonec v Jižní Koreji zůstalo přibližně 50 000 zajatců.⁷⁷

Komunisté pak tuto skutečnost interpretovali tak, že jde o vojáky, kteří byli zavražděni během zajetí, nebo je OSN odmítá vydat.

---

⁷⁶ CATCHPOLE, 2003, s. 303

⁷⁷ CHINNERY, 2003, s. 205 - 206

Konečnou dohodu o příměří podepsaly znesvářené strany 27 července 1953 – tři roky, jeden měsíc a dva dny od útoku KLDŘ na svého jižního souseda.

5.1 Obraz situace v Koreji v průběhu července 1953

Během července roku 1953 vrcholila jednání o uzavření příměří a zprávy a články o situaci v Koreji se začaly po předchozích měsících opět vracet na stránky novin ve větší míře. Zachovaly si i původní protiamerický ráz z počátku války. Hlavním „zlosynem“ těchto dnů byl však v novinách jednoznačně Li Syn Man, jak je patrné už z pouhých titulků článků, které vycházely v novinách během července.

5.1.1 Z červencových titulků ve Svobodném slově

Barbarské nálety USA na severní Koreu (1. července)

Li Syn Man chce zmařit za souhlasu USA mírová jednání v Koreji (5. července)

Li syn Manovy plány na zmaření příměří (7. července)

Robertsonův plán na zmaření příměří (8. července)

Delegace obou stran pokračují dnes v jednání o příměří v Koreji (10. července)

Spojené státy se spojily s Li Syn Manem (14. července)

Co stojí Spojené státy Li Syn Man (17. července)

Morální rozklad armády Li Syn Manovy (19. července)

V Panmundžonu jsou v plném proudu přípravy k podepsání příměří (23. července)

Za tichého souhlasu USA vystoupil Li Syn Man znovu proti příměří (24. července)

V Panmundžonu končí přípravy k podepsání příměří (25. července)

5.1.2 Svobodné slovo v červenci

Ve Svobodném slovu najdeme také velmi často zprávy, které mají většinou rozsah dvou odstavců, nazvané *Zpráva z korejské fronty*. Tyto zprávy jsou psány téměř vždy podle stejného vzoru. V jejich úvodu se píše: *Vrchní velitelství Korejské lidové armády Korejské lidové demokratické republiky vydalo dne (konkrétní datum) toto prohlášení*. Následuje text

prohlášení, ve kterém se obměňují pouze místa probíhajících bojů a číselné údaje. V drtivé většině prohlášení se tedy dočteme, kde svedly oddíly Korejské lidové armády obranné boje, o těžkých ztrátách nepřítele, barbarských náletech Američanů, počtech zabíjených pokojných obyvatel Koreje a počtech sestřelených nepřátelských letadel. Jde o klasické zprávy z bojiště, které v podobném znění vycházely po celou dobu války.

5.1.3 Z červencových titulků Lidové demokracie:

Li Syn Man znemožňuje dohodu o příměří (1. července)

Li Syn Man maří plány na příměří (7. července)

Li Syn Man se paktuje s Čankajškem (8. července)

Robertsonův kompromisní plán (9. července)

K dohodě Robertsona s Li Syn Manem (14. července)

Američtí vojáci v Koreji chtějí domů (17. července) – za vše může li syn man.

Ústupky USA Li Syn Manovi (18. července)

Velení Spojených národů musí plnit svá ujištění (21. července)

Li Syn Manův nepřátelský postoj (22. července.)

Přípravy na podepsání příměří (23. července)

K novým provokacím Li Syn Mana (24. července)

Přípravy k podepsání příměří (25. července)

5.1.4 Lidová demokracie v červenci

V průběhu července se články o situaci v Koreji objevují v Lidové demokracii ve srovnání s Rudým právem a Svobodným slovem o poznání méně. Ze zahraničních událostí se věnuje více situaci v NDR⁷⁸ a kritice *neutěšených poměrů v USA*. S blížícím se příměřím věnovala ale i Lidová demokracie korejským událostem více prostoru. V drtivé většině článků figuruje

---

⁷⁸ 17. června 1953 se v NDR uskutečnilo několik demonstrací, kterých se účastnilo přibližně 400 tisíc lidí. Protestující požadovali zvýšení potravinových přidělů, ekonomickou a politickou svobodu a odchod okupačních sovětských vojsk. Východoněmecká policie na příkaz z Moskvy dala proti protestující použít tanky. Výsledkem bylo 40 mrtvých a desítky zraněných. V dalších dnech bylo podle vyhlášeného stanného práva popraveno přibližně dalších 400 lidí. Stalinistická propaganda označovala tyto události za pokus o fašistický převrat.

Li Syn Man jako *válečný štváček*, který nejvíce brzdí mírový proces a je i *největší hrozbou* budoucího míru.

5.1.5 Rudé právo v červenci

Rudé právo věnovalo zprávám z Koreje podstatně více prostoru než Svobodné slovo nebo Lidová demokracie. Během července zde vycházely pravidelně každý den zprávy o situaci v Koreji a událostech s ní souvisejících nejčastěji na čtvrté straně pod souhrnným titulkem ***K událostem v Koreji***. Články redaktorů Rudého práva zde téměř nenajdeme, byly zde přetiskovány většinou agenturní zprávy a články ČTK, TASS nebo agentury Nová Čína.

Jejich náplní byla již zmiňovaná prohlášení Vrchního velitelství Korejské lidové armády, zde pojmenovaná ***Zpráva z bojiště*** a další články. Mezi nimi se zde objevují totožné texty jako ve Svobodném slovu nebo Lidové demokracii, ale i články, které ve zmíněných denících nevyšly. Jedná se například o sérii článků převzatých od agentury TASS o zajatých čínských dobrovolnících, které údajně vězní Čankajškův režim v nelidských podmínkách na Tchajwanu.

I Rudé právo uveřejňuje vedle informací o probíhajících jednání o příměří mnoho článků, které obviňují Li Syn Mana z pokusů o zrušení příměří. Vedle zpráv od dopisovatelů agentury Nová Čína se Rudé právo odvolává například na americké vojáky, kteří se měli vyslovit pro United Press v souvislosti s Li Syn Manem například takto: *Měl jsem ho zastřelit*. nebo *Viděl jsem Li Syn Mana jednou – a lituji, že jsem ho nezastřelil*.⁷⁹ Rudé Právo se tak snaží téměř v každém červencovém čísle upozorňovat na odpor, který vůči Li Syn Manovi uvnitř koalice roste.

Jsou to tedy právě zprávy o zajatých korejských vojácích či čínských dobrovolnících a údajných Li Syn Manových plánech na zmaření příměří, které údajně tiše podporují USA, jež dominují uveřejňovaným zprávám o Koreji v Rudém právu. Trojici nejčastěji uveřejňovaných zpráv doplňují ještě texty o americkém *barbarském* bombardování korejských pozic. Pokud se Rudé právo zmiňuje podrobněji o bojích, omezuje se pouze na výčet ztrát jihokorejské a americké armády. Údaje o padlých Severokorejcích zde zcela chybí, stejně jako tomu bylo na počátku války.

---

⁷⁹ NESG. Odpor amerických vojáků vůči Li Syn Manovi, *Rudé právo*. 16.7.1953, 33, s. 4.

5.2.1 Uzavření příměří ve Svobodném slovu

5.2.1 Svobodné slovo 26. července

V neděli 26. července vyšly o mírových jednáních v Koreji ve Svobodném slovu dvě zprávy v rozsahu jednoho odstavce. První doslova citovala komuniké korejské a čínské delegace, ve kterém se psalo o uzavřeném jednání styčných důstojníků. Druhá zpráva mapuje situaci na frontě.

5.2.2 Svobodné slovo 28. července

V úterý 28. července, již palcový titulek na první stránce Svobodného slova oznamuje *V Koreji byla podepsána dohoda o příměří*. Pod titulkem následuje zpráva převzatá od agentury TASS. Stojí v ní: *Jak oznámil Pekingský rozhlas byla dne 27. července odpoledne podepsána v Panmundžunu dohoda o příměří v Koreji. Dohodu podepsali: vedoucí delegace Korejské lidové armády a čínských lidových dobrovolníků generál Nam Ir s jedné strany a vedoucí delegace vrchního velitelství OSN generálporučík Harrison se strany druhé. Pekingský rozhlas vysílal dále znění dohody. Dohoda byla podepsána v 10 hodin dopoledne místního korejského času. Do 12 hodin po podepsání dohody má být zastavena palba.*⁸⁰

Uzavření příměří je hlavním tématem dne a věnuje se mu několik dalších článků. V článku nazvaném *Příměří*, kterému je vyčleněn celý sloupec titulní strany, se zamýšlí J. Grillová nad nastalým mírem a jeho významem pro svět. Mimo jiné se zde můžeme dočíst: *„Po prvé za tři roky mohou korejské děti usínat bez hrůzy, že přijde noc se sirénami, pumami a smrtí... Vždyť jaká to byla válka, která je příměřím zastavena? Byla to první z válek, které plánovaly útočné imperialistické síly jako zkoušku a předehru k novému světovému konfliktu...Ano, bdělost nesmí ani po tomto vítězství polevit. Příměří nesmí být přestávkou, oddechem před dalším stupněm agrese.“*⁸¹ Sdělení textu se dá interpretovat, jako výstraha pro všechny, kteří by si mysleli, že díky podepsání dohody zavládne v Koreji a na světě trvalý mír. Naopak autorka varuje před další možnou agresí imperialistů a vybízí proto k bdělosti, aby *mír z Koreje již nikdy neodešel*.

Autorka dále ve svém textu oslavuje hrdinské činy lidových vojsk a úsilí ruského delegáta v OSN, který nepřetržitě volal po zastavení palby. Z textu jasně vyplývá, že příměří bylo

⁸⁰ TASS. V Koreji byla podepsána dohoda o příměří. *Svobodné slovo*. 28.7.1953, 45, s. 1.

⁸¹ GRILLOVÁ, J. Příměří. *Svobodné slovo*. 28.7.1953, 45, s. 1.

dosaženo díky světovému mírovému hnutí, i navzdory *snahám imperialistů ve válce pokračovat*.

Na druhé stránce novin zabírá nejvíce prostoru přetištěný text telegramu v novinách nazvaný ***Předseda rady ministrů SSSR G. Malenkov blahopřeje Kim Ir Senovi***. Malenkov v telegramu označuje příměří za *veliké vítězství korejského lidu a čínských lidových dobrovolníků...a zároveň velkým vítězstvím celého tábora míru a demokracie*. Zároveň Kim Ir Sena ujišťuje o tom, že SSSR *vyjadřuje ochotu poskytnout všemožnou pomoc těžce zkoušenému korejskému lidu v budování mírového života*.⁸² Sovětský svaz, který KILDR po dobu války více či méně otevřeně podporoval, tak dává jasně najevo, že na její straně bude stát i nadále.

Článek ***Světový kongres mládeže v Bukurešti uvítal nadšeně nové vítězství míru v Koreji*** se v souvislosti s Koreou zmiňuje o *bouřlivém potlesku a projevech bezmezné radosti, kterými účastníci kongresu tuto zprávu přijali*. Tradičně je projevům radosti z míru a odsuzování války na stranách tisku věnováno mnoho prostoru.

5.2.3 Svobodné slovo 29. července

Ve středu 29. července je na titulní straně zpráva agentury Nová Čína ***V Koreji byla zastavena bojová činnost***. V textu se píše o zastavení všech bojových akcí korejských a čínských jednotek podle podmínek uzavřené dohody o příměří a jejich stažení z demilitarizovaného pásma do 72 hodin. i tak ale jednotky zachovávají *nejvyšší bdělost vůči možným přepadům či jiným podvratným akcím druhé strany*. O jednotkách OSN se ve zprávě nepíše, pouze v souvislosti s možným porušením příměří. Naopak komunistické jednotky podle zprávy vzorně plní podmínky příměří.

Na titulní stránce jsou přetištěné další dva telegramy. První je adresován Mao Ce-tungovi a Čou En-lajovi (předsedovi čínské Státní rady), jeho autory jsou G.M. Malenkov a V.M. Molotov. V telegramu označují podepsání dohody o příměří opět za *velké vítězství hrdinného korejského lidu a chrabrých čínských lidových dobrovolníků*.

Druhý telegram, jehož autorem je předseda vlády Viliam Široký, byl zaslán Kim Ir Senovi. Široký blahopřeje k významné události, *která je výsledkem mírového úsilí Čínské lidové*

---

⁸² NESG. Předseda rady ministrů SSSR G. Malenkov blahopřeje Kim Ir Senovi. *Svobodné slovo*. 28.7. 1953, 45, s. 2.

*republiky a Korejské lidově demokratické republiky a korejské lidově demokratické republiky, podporované Sovětským svazem, a která je velkým vítězstvím mírových sil světa.*⁸³

Jednotlivé části dohody o příměří jako stahování vojáků z demilitarizovaného pásma jsou popsány v další zprávě.

Svobodné slovo informuje také o prvním setkání vojenské komise pro příměří a výboru pro repatriaci válečných zajatců, žádné konkrétní výsledky jednání zde ale zveřejněny nejsou. Poslední odstavec je věnován odjezdu československé skupiny pod velením generál poručíka Františka Bureše, která bude v rámci dozorců komise neutrálních států spolu s Polskem, Švýcarskem, Švédskem a Indií dohlížet na dodržování podmínek dohody.

5.2.4 Svobodné slovo 30. července

Vyklizování demilitarisovaného pásma zahájeno a Velké vítězství mírových sil světa, tak zní titulky dvou článků na titulní straně vydání. Zatímco první text podává pouze zpravodajské informace o průběhu odsunu vojáků, v perexu druhého článku se opět píše o uzavření příměří jako o velkém vítězství, které KLDL dobyla v *osvobozené válce proti agresí*. Ačkoliv skončila válka v podstatě patovou situací, uzavření příměří je popisováno jako jasné vítězství KLDL.

Nalezneme zde také telegram Viliama Širokého, tentokrát však Mao Ce-tungovi, jeho text je téměř totožný s textem telegramu Kim Ir-Senovi

Nechybí ani další telegramy, tentokrát od Čs. výboru ochránců míru svým korejským a čínským protějškům. Další odstavce titulní stránky popisují radostnou atmosféru v Pchjongjangu a popisují situaci v demilitarizovaném pásmu a jeho vyklizení.

Dočteme se i o odmítnutí Li Syn Manovy vlády vpustit členy repatriční komise do Jižní Koreje a o porušení dohody o příměří ze strany sil OSN, když i po 22. hodině, kdy vstoupila příměří v platnost, údajně ostřelovaly některé pozice čínských vojáků.

Svobodné slovo otisklo i reportáž agentury Nová Čína *Děla umlkla – at' žije mír* z okamžiků, kdy byla zastavena palba. Text popisuje opět konec války z pohledu korejských vojáků, ale jsou zde i zmínky o vojácích OSN, když stejně radostně jako jejich dosavadní nepřátelé vítají uzavření příměří.

Část reportáže, nad jejíž autenticitou můžeme pochybovat, popisuje radost amerických a britských zajatců. Tato pasáž je zakončena větou jednoho z nich: *Časy, kdy Yankeeové mohli*

---

⁸³NESG. Telegram Předsedy vlády Viliama Širokého maršálu Kim Ir Senovi. *Svobodné slovo*. 29. 7. 1953, 45, s. 1.

*vtrhnout do kterékoliv části světa kdykoliv se jim zlíbí, minuly jednou provždy.*⁸⁴ Reportáž je zakončena v rozjásaném Pchjongjangu, kde *v semknutých řadách kráčeji železničáři, horníci, stavební dělníci, dívky v národních krojích vybíhají s kyticemi k tribuně...Strašlivě je zničen Fenjan...Živé je však nadšení korejského lidu, který v okamžiku, kdy umlkla děla, začíná znovu budovat. Bude stavět se stejným nadšením, s jakým bojoval, s pomocí a podporou celého mírumilovného světa, s bdělostí, která neochabne, s přesvědčením, že po příměří bude vybojován skutečný, trvalý mír.*⁸⁵

Z článku ***Ohlasy podepsání příměří v USA*** vyplývá, že USA nesníží stav svých vojsk a americké listy vybízí k zaujetí nesmiřitelného stanoviska vůči komunismu. Svobodné slovo se odvolává na dopisovatele agentury AP, který píše, že *diplomaté očekávají nové problémy a úskali*. Naopak zprávy vyvolaly radost u italského lidu, a ve Vídni. Na tomto příkladu dobře vidíme, jak se československý tisk snažil upozorňovat na rozdílné přijímání příměří v USA a v Evropě.

V přetištěném článku Ilji Erenburga z listu Pravda ***Vítězství míru*** se kromě tradičního opěvování korejských vlastenců, čínských dobrovolníků a vítězství míru objevuje spojení *temné síly*, které označuje především USA a síly OSN.

5.2.5 Svobodné slovo 31. července

V pátek 31. července střídá výsostné postavení zpráv z Koreje na titulní stránce články vybízející k urychlení svozu obilí po žních, které budou i v příštích dnech tvořit hlavní náplň titulní strany. To sice neznamena, že by byla Korea opomenuta, ale tato „výměna“ zároveň dokazuje, jaký důraz kladly deníky v 50. letech na zemědělská a průmyslová témata.

Článek ***Po zastavení palby v Koreji*** informuje o udělení titulů a vyznamenání hrdinných bojovníkům korejské lidové armády a čínským lidovým dobrovolníkům, mezi nimi i samotnému Kim ir Senovi a generálu Pen Teh-huajovi. Původní adresáti telegramů nyní odpovídají v děkvných psaních původním pisatelům. Telegramy, které si jsou opět velmi podobné, jsou rovněž přetištěny.

Další zpráva se zabývá dokončením vyklízením demilitarizovaného území a oslavách v *hrdinném městě* Pchjongjangu.

---

⁸⁴ NOVÁ ČÍNA. Děla umlkla – ať žije mír. *Svobodné slovo*. 30. 7. 1953, 45, s. 2.

⁸⁵ tamtéž

5.2.6 Svobodné slovo 1. srpna

V Sobotu 1. srpna o korejských událostech nenajdeme žádné informace na titulní stránce, na jejich místě jsou nyní zprávy o stavbě přehrad a sloupek o úkolech hygieniků při žních.

V rámci zpravodajství z Koreje se Svobodné slovo zabývá hlavně chystanou návštěvou amerického ministra zahraničí Dullese, kterého zpráva ČTK označuje za muže, který na 38. rovnoběžce roznítil válku. Z textu vyplývá, že Američané budou dále pokračovat v podpoře *loutkového režimu* a štvát ho proti severnímu sousedovi. *Korejská válka skončila rozbitím agresivních plánů USA. Avšak vzít si z této války poučení je pro lidi Dullesova typu totéž, jako pro velblouda prolézt uchem jehly,*⁸⁶ uvádí hned v úvodu zpráva.

5.2.7 Svobodné slovo 2. srpna

Ze článků 2. srpna stojí za zmínku především úvaha *Nepřemožitelná je síla míru* Dr. Anny Šlechtové, která zopakuje již několikrát v komunistickém tisku vyřčenou „pravdu“, že vše špatné v této válce, ale i všeobecně, zavinili *imperialističtí štváči*, kteří vedli válku *barbarskými prostředky*, aby měli mocenskou základnu proti mírumilovné Číně a SSSR

5.2.8 Svobodné slovo 4. srpna

V úterý 4. srpna ve Svobodném slovu vyšla zpráva o sestřelení sovětského letadla americkými stíhačkami nad Čínou. Zpráva tvrdí, že americký tisk, který napsal, že k sestřelení došlo nad Koreou, lže.

5.3 Uzavření příměří v Rudém právu

5.3.1 Rudé právo 27. července

---

⁸⁶ČTK. Dulles se opět chystá na cestu do jižní Koreje. *Svobodné slovo*. 1.8. 1953, s. 2.

Rudé právo informuje o podepsání mírové dohody, které se má uskutečnit téhož dne. Zpráva vychází z uveřejněného prohlášení korejské a čínské delegace, která uvádí, že obě strany dosáhly plné dohody. Zpráva dále informuje čtenáře o tom, jak bude podepsání dohody probíhat a jak se projeví její bezprostřední dopady. Velmi podobné informace přináší i zpráva dopisovatele agentury Nová Čína, která je uveřejněna hned pod předchozím textem.

5.3.2 Rudé právo 28. července

Zprávy o podepsání dohody uzavírající příměří se dostávají na titulní stránku Rudého práva. Opět cituje korejskou a čínskou delegaci a její prohlášení. V něm je popsán průběh podepisování smlouvy a bezprostřední dopady příměří jako zastavení palby nebo vyklizení demilitarizovaného pásma.

V silně ideologicky zabarveném textu *Příměří v Koreji*, kterému jsou na titulní straně určeny dva sloupce, se píše o tom, že podepsání dohody ukončuje *tříletou barbarskou agresi proti Korejské lidově demokratické republice*. Článek je typickým příkladem tehdejší terminologie. Z textu jasně vyplývá, že agresorem byla Li Sin Manem vedená Jižní Korea a podepsání příměří se dle tohoto textu jeví jako *velké vítězství světových sil míru*. Nepodepsaný autor článku také oslavuje ty, kterým svět za toto příměří nejvíc vděčí, podle něj a dobové propagandy je to sovětský představitel v OSN J.A.Malik a mírové snahy Sovětského svazu.

Celý článek se pak nese v duchu oslav mírového snažení všech zúčastněných komunistických zemí, kterým se podařilo dospět jednotně k míru navzdory snahám *imperialistických zbrojařů tučnicích z válečných zisků*. V závěru článek vyzývá všechno mírumilovné lidstvo, aby i nadále střežilo mír a bojovalo za jeho další šíření.

Posledním textem uveřejněným na titulní straně je již zmiňovaný telegram G.M. Malenkova maršálu Kim Ir Senovi.

Na čtvrté straně novin je přetištěný rozkaz Kim Ir Sen a Peh Teh-huaje k zastavení bojových akcí. Další článek agentury Nová Čína *Slavnostní podepsání dohody o příměří*, který je na této straně uveřejněn, se zabývá podrobně podepsáním dohody a vedle nových skutečností zmiňuje již několikrát uvedená fakta. Článek je ryze zpravodajského charakteru, ale v závěru podsouvá USA možnou chuť příměří porušit.

5.3.3 Rudé právo 29. července

Na titulní straně se v souvislosti s Koreou objevuje pouze telegram Viliama Širokého Kim Ir-Senovi. Titulní strana jinak patří probíhajícím žním a Kongresu mírové mládeže v Bukurešti, odkud přináší Rudé právo rozsáhlou reportáž o probíhajícím zasedání kongresu od Pavla Kohouta. O Koreji se autor v textu nezmiňuje.

Situaci v Koreji se věnuje ale velmi podrobně celá třetí strana. Najdeme zde rozbor dohody o příměří, nechybí ani telegramy, které si mezi sebou vyměňují vysocí komunističtí funkcionáři, a informace o odjezdu části československé dozorčí komise. Je zde i jeden z mála původních článků, které doposud Rudé Právo uveřejňovalo. Článek ***Slavnostní akt vykonán*** od zvláštního zpravodaje V. Opluštila přináší osobní svědectví ze slavnostního podepsání dohody. Opět se zde navíc dočteme o obavách, zda bude *lisymanovská klika* spolu s USA plnit mírové dohody. Na základě skutečnosti, že Američané odmítli jeden z předchozích návrhů na vytvoření demarkační linie, autor soudí, že jim o nějaký spěch s příměřím zřejmě vůbec nešlo.⁸⁷

Jeden z dalších textů zachycuje bezprostřední reakce vojáků na frontě. *Z druhé strany frontové linie je slyšet radostný smích a volání amerických a jihokorejských vojáků, radujících se, že se nestali posledními oběťmi této americké útočné války,*⁸⁸ stojí například v této stručné reportáži ***Nepřátelství na korejské frontě skončilo*** agentury Nová Čína. Ačkoliv se v textu píše jak se z konce války upřímně radují vojáci obou stran, není zde opomenuto zmínit, že šlo o útočnou válku Američanů.

Články související s Koreou jsou otištěny i na čtvrté straně. Všechny jsou převzaté od agentury Nová Čína. Čtenáři se mohli dále dočíst o názoru generála Pen Teh-huaje na uzavřené příměří, ohlasech, které uzavřené příměří provázely, první schůzce vojenské komise pro příměří a údajných plánech Li Syn Mana jak spolu s členy kuomintangu překazit příměří.

5.3.4 Rudé právo 30. července

Titulní strana patří oslavám 50. výročí založení Komunistické strany Sovětského svazu. V souvislosti s Koreou zde nalezneme pouze telegram předsedy vlády Viliama Širokého Mao Ce-Tungovi.

---

⁸⁷ OPLUŠTIL. Slavnostní akt vykonán. *Rudé právo*. 29.7. 1953, 33, s. 3.

⁸⁸ NOVÁ ČÍNA. Nepřátelství na korejské frontě skončilo. *Rudé právo*. 29. 7. 1953, 33, s. 3.

Na třetí straně líčí radostnou atmosféru po uzavření příměří rozsáhlý článek ***Ohlas příměří v Koreji a v Číně***. Texty agentury TASS popisují manifestace v obou zmíněných zemích a o podepsání dohody píše jako o velkém vítězství korejského lidu.

Následuje zpráva o stížnosti lidových sil vojenské komisi pro příměří v souvislosti s údajným porušením příměří ze strany sil Spojených národů, které měly i po uzavření příměří ostřelovat korejské a čínské pozice.

Článek ***Korea v radosti a na stráži*** je dalším příspěvkem reportážního charakteru zvláštního zpravodaje Opluštita. Píše v ní o kontrastu mezi slavicím severokorejským lidu a schlíplých amerických vojácích, kterým zhrzení generálové zakázali příměří oslavovat. Článek zdůrazňuje, jak silně jsou obyvatelé KLCDR odhodláni žít v míru.

5.3.5 Rudé právo 31. července

Články související s Koreou najdeme opět na titulní stránce. Vedle zprávy o pobytu korejských dětí v zotavovně v Budčanech a daru města Gottwaldova korejskému velvyslanectví v podobě sochy raněného partyzána, zabírá velkou část první strany také článek se zdavicemi různých komunistických organizací i jednotlivců (například Čs. svazu mládeže, Svazu čs.-sovětského přátelství, ale i dělníka plzeňských papíren nebo ostravských ocelárnách) blahopřejících KLCDR a Čínské lidové republice k vítězství. V telegramech je především zdůrazňováno odhodlání bojovat za mír, a to především prací. *Kolektiv u elektrické pece č. 3, který je zapojen do socialistického soutěžení, splnili v pondělí plán na 141 %, v úterý na 168 % a ve středu na 143,2 %. Taková je odpověď tavičů, pomocníků a navážečů na podepsání příměří v Koreji,*⁸⁹ stojí například pod telegramem z oceláren.

Třetí strana obsahuje několik dalších článků. včetně jednoho z telegramů Kim Ir-Sena. Další článek agentury ČTK informuje o ohlasech v zahraničním tisku, zaměřuje se především na články z USA a zdůrazňuje, že americký tisk nepovažuje válku za vítěznou. Z propagandistického hlediska je pravděpodobně nejzajímavější článek o přípravách vydání zajatců severokorejskou stranou. Článek líčí, jak si američtí, britští a jiní zajatci nechávají na rozloučenou podepisovat fotografie a pingpongové páčky severokorejskými dozorci. Loučení je popisováno jako velmi srdečné.

---

⁸⁹ NESG. Pozdravujeme velký úspěch korejského a čínského lidu. *Rudé právo*. 31. 7. 1953, 33, s. 1.

5.3.6 Rudé právo 1. srpna

Titulní strana patří probíhajícími žním. Články týkající se Koreji najdeme na třetí straně. Je zde umístěno prohlášení předsedy Světové rady míru k uzavření příměří a zpráva ČTK, která se objevila i ve Svobodném slovu, o chystané návštěvě J. F. Dullese v Koreji. Nechybí ani zpráva o chystané výměně zajatců, která se opět nese v duchu radostného loučení a dočteme se i o chystané hospodářské pomoci, které se Koreji dostane od Polska.

5.3.7 Rudé právo 2. srpna

O situaci v Koreji vyšly zprávy až na šesté straně. Rudé právo sem umístilo zprávy jak příměří vítají ve světě, konkrétně v Indonésii, Pákistánu, Barmě a Indii. Dále jsou zde krátké zprávy ČTK o cestě prvních zajatců určených pro výměnu do Kesonu, ani zde není opomenuto na to, jak se zajatci se severokorejskými dozorci radostně loučí a provolávají mírová hesla. Je zde zmíněn i příjezd české části dozorčí komise neutrálních států do Kesonu. Hlavní zpráva z Koreje se však týká návštěvy J. F. Dullese a jeho údajných *piklích* s Li Syn Manem, které vyvolávají znepokojení Velké Británie. K textu je připojena i karikatura Dullese, který se ukrývá za křesle před holubicí, která v zobáku nese list s nápisem *Příměří v Koreji uzavřeno*. Dulles na karikatuře převzaté z časopisu *Za trvalý, za lidovou demokracii* prohlašuje: *Tohoto ptáka se nám nepodařilo zničit*. Ani jedna ze zpráv není původní, všechny jsou přejeté od agentur ČTK nebo Nová Čína.

5.3.8 Rudé právo 3. srpna

Rudé právo uveřejnilo dva delší texty. Jeden se zabýval sestřelením sovětského letadla americkými stíhačkami, druhý pojednává o zasedání dozorčí mírové komise. Oba články jsou přejeté od agentur.

5.4 Uzavření příměří v Lidové demokracii

5.4.1 Lidová demokracie 28. července

V Lidové demokracii v průběhu prvních dnů po uzavření příměří vycházely až na výjimky totožně články, které byly uveřejňovány i ve Svobodném slovu nebo Rudém právu.

28. července vychází Lidová demokracie s tímto titulkem na hlavní straně: ***Dohoda o příměří v Koreji podepsána***. V článku jsou vyzdvihovány především zásluhy korejské a čínské delegace, které se prý zasloužily o uzavření příměří hlavní měrou. V podtitulku se píše: *Korejská a čínská delegace na jednání o příměří úspěšně splnily svůj úkol*. I Lidová demokracie označuje podepsání příměří za vítězství korejského a čínského lidu v boji proti agresi. Dále informuje deník o stažení všech vojsk z demilitarizované zóny do tří dnů od uzavření příměří. Zaměřuje se vedle informací, které uvedly oba již zmiňované listy i na detaily. Například, jak byla vyzdobena budova, kde byla dohoda podepsána.

5.4.2 Lidová demokracie 29. července

Na rozdíl od Svobodného slova a Rudého práva nejsou články o situaci v Koreji otevíracími články titulní stránky, najdeme zde jen přetištěné již zmiňované telegramy.

Na druhé straně je umístěn rozsáhlý a podrobný článek agentury TASS, který popisuje pět bodů dohody o příměří v Koreji. Pod tímto textem je umístěna ještě kratší zpráva ČTK, která ji převzala od Nové Číny. Ve zprávě se píše o zastavení bojové činnosti na korejské frontě.

5.4.3 Lidová demokracie 30. července

30. července vychází na titulní straně pouze přetištěný telegram Viliama Širokého Mao Ce-tungovi. Na druhé straně vyšel článek ***Velké vítězství tábora míru***, který jako většina textů z této doby hodnotí příměří jako triumf pracujících po celém světě a prohru imperialistů. Lidová demokracie zveřejnila i již zmiňovaný článek Ilji Erenburga přetištěný z deníku Pravda. Dále se píše o ohlasech v ostatních zemích a manifestacích v rozradostněném Pchjongjangu.

Dalším materiálem je text ***Chmurné články amerického tisku*** vycházející z moskevské Pravdy. Za zmínku z něj stojí například tato věta „*Čím větší radost mají prostí Američané z uzavření – píše Orechov – tím jsou články na stránkách amerických buržoazních listů chmurnější a poplašnější.*⁹⁰ Orechov si to vysvětluje tak, že příměří znamená snížení odbytu děl amerických zbrojařů.

---

⁹⁰TASS. Chmurné články amerického tisku. *Lidová demokracie*. 30.7.1953, 9, s. 2.

5.4.4 Lidová demokracie 31. července

Na titulní straně se objeví další z mnoha děkovných telegramů. Z druhé strany vydání se čtenář dozví o oslavě příměří v Pekingu a vyznamenání Kim Ir-Sena a Pen teh-huaja titulem „Hrdina Korejské lidově demokratické republiky“. Následují agenturní zprávy ČTK o přípravách na odjezd zajatců a vyklizení demilitarizované zóny doplněné zprávou o udělení amnestii v KLLDR od agentury TASS.

5.4.5 Lidová demokracie 1. srpna

Lidová demokracie informuje zprávami agentury TASS pouze o polské pomoci KLLDR a chystané návštěvě J. F. Dullese.

5.4.5 Lidová demokracie 2. srpna

Hlavním tématem čísla je stránkový projev prezidenta Zápotockého ke stavbě přehrady. O Koreji se dočteme v souvislosti s údajným zneklidněním Velké Británie kvůli Dullesově návštěvě a jednodstavcová zpráva je věnována loučení zajatců se severokorejskými dozorci. Právě na *zneklidnění* Velké Británie se snaží tisk dokládat nejednotu v západním táboře a názorovou opozici vůči USA.

5.4.6 Lidová demokracie 4. srpna

Lidová demokracie otiskuje na druhé straně telegram Mao Ce-tunga Malenkovovi a Molotovovi, dále informuje agenturní zprávou o první schůzi dozorčí komise, informační sdělení zprávy je asi takové, že se komise sešla a plánuje se sejít znovu, o jednání se čtenář nic nedozví.

5.4.7 Lidová demokracie 5. srpna

Lidová demokracie vydává agenturní zprávu o Dullesově návštěvě, která má zmařit příměří a stažení vojenských jednotek.

5.4.8 Lidová demokracie 7 srpna

Zpráva ze 7. srpna, kterou vydala ČTK je v tomto přehledu umístěna záměrně v závěru, ačkoliv ji uveřejnilo i Rudé právo a Svobodné slovo. Jedná se o klasický případ tehdejší propagandy. Tato zpráva popisuje výměnu zajatců v korejském Kesonu. O zajatých Severokorejcích a Číňanech se čtenář dočetl následující: *„Vyhublí, bledí, poznamenáni mučením v zajateckých táborech. Oblečení byli v hadry. Mnozí byli bosí. Mávali národními vlajkami, které si i před nebezpečí ztráty života uchovali. Mnozí plakali...V ostrém protikladu byl pohled na zajatce, kteří se vraceli ze severokorejských táborů. Přicházeli do svých středisek zdraví a silní, v dobrém oblečení nesouce si balíčky s dárky. S vojáky korejské lidové demokratické armády a čínskými lidovými dobrovolníky se loučili úsměvy a máváním a vyjadřovali své odhodlání už nikdy v žádné válce nebojovat. Před přijímacími stany vojsk OSN je vítala řada zasmušilých MP (vojenských policistů).⁹¹*

V zajateckých táborech znesvářených stran přirozeně panovaly rozdíly, ale přesně opačně než jak uvádí tento text. Zajatecké tábory zřizované OSN sice nepřipomínaly rekreační zařízení, ale s vězni se tu zacházelo s lidskou důstojností a nedocházelo zde k plánovitému mučení jako v severokorejských táborech. O zločinech, které se v severokorejských a čínských táborech odehrály, podrobně vypovídá například kniha Korejské krutosti Phillipa Chinneryho, která je v této práci rovněž několikrát citována. Přímé novinářské svědectví o válečných zločinech, jako bylo vraždění zajatců či civilistů Severokorejci, je pak zaznamenáno například v publikaci Korejská válka 1950 – 1953, Dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press.

5.5 Tisk v srpnu

V následujících dnech množství uveřejňovaných zpráv ve vybraných titulech pokleslo. Hlavním tématem se staly probíhající žně a výčty sklizených plodin spolu s články o nejpracovitějších rolnících. Neznamená to však, že by Korea ze stránek tisku zcela zmizela. Rudé Právo informuje pravidelně v „rubrice“ ***K situaci v Koreji***. Například čtrnáct dní po uzavření příměří vyšel na titulní stránce Rudého práva rozsáhlý článek ***Mír v Koreji – upevnění míru na celém světě***, který hodnotí význam uzavřeného příměří jako velké vítězství mírového hnutí. Zajímavou paralelu můžeme nalézt v témže čísle k procesu se „spikleneckým

---

⁹¹ TASS. Z výměny zajatců v Kesonu. *Lidová demokracie*. 7.7.1953, 9, s. .2.

centrem“ Rudolfa Slánského v Československu. Jedná se o zprávu o procesu s protistátním špionážně teroristickým centrem v KLDŘ, při kterém bylo odsouzeno k smrti několik pravděpodobně nepohodlných komunistických pohlavárů, kteří byli údajně ve službách USA a snažili se svrhnout v KLDŘ vládu.

V příštích dnech tvoří hlavní náplň informací z Korejského poloostrova zprávy o probíhající repatriaci zajatců. Opět se nesou v duchu poslední citace. Rozesmátí zajatci ze severokorejských zajateckých táborů v kontrastu s otrhanými a nemocnými zajatými Severokorejci, kteří vypráví o trýznění svých amerických věznilů.

Podobné zprávy se v novinách objeví několikrát. *Zatím co zprávy dopisovatelů ze zajateckých táborů v severní Koreji přináší další podrobnosti o výborném stravování, ubytování a zacházení s válečnými zajatci sil OSN – což tito zajatci potvrzují při příjezdu do výměnných středisek v Panmundžonu již svým vzhledem a náladou – korejšti a čínští, repatriováni z jihu, jsou živým svědectvím hrůz, které prožili,*⁹² Noviny píší o údajných masakrech v zajateckých táborech, které Američané provádí i po uzavření příměří. Důkazem jsou většinou výpovědi již propuštěných zajatců. Listy přináší také informace o činnosti dozorčí mírové komise a probíhající výměně zajatců. Na výpovědích repatriovaných Severokorejců a Číňanů noviny dokazují, že se Američané dopouštěli na zajatcích mnohých zločinů. Píše se o zanedbávání zdravotnické péče, mučení a vraždění.

*Jiný příslušník korejské armády Ji Sun Van byl repatriován bez obou nohou. V době, kdy byl zajat, měl jen lehká zranění nohou. Americký lékař v zajateckém táboře mu přesto obě nohy amputoval. Šest repatriovaných zajatců trpělo duševními poruchami jako následek surového týrání,*⁹³ píše se v jednom z článků o amerických zločinech. Zároveň Rudé právo zveřejňuje informace o tom, že američtí vojáci, kteří se ze zajetí vracejí domů jako *bojovníci za mír*, jsou americkými úřady označováni za zločince.

O zajatých Severokorejcích a Číňanech, kteří dobrovolně odmítli repatriaci do komunistických vlastí a přáli si zůstat v Jižní Koreji, noviny psaly tak, že je Američané odmítají vydat a násilím je zadržují.

---

⁹² ČTK. Z průběhu repatriace válečných zajatců v Koreji. *Rudé právo*. 10. 8. 1953, 9, s. 3.

⁹³ ČTK. Svědectví repatriovaných zajatců o amerických zločinech. *Rudé právo*. 18.8.1953, 33, s. 4.

6. Závěr

Informace, které vybrané deníky ve vymezeném období podávaly svým čtenářům, předurčil pro celé období války fakt, že československá média převzala plně sovětskou interpretaci počátku války. Média tedy přijala verzi, že Jižní Korea, loutkově ovládaná Američany, napadla KLDR a od této skutečnosti se následně po celou dobu konfliktu odvíjelo, jak o válce informovala.

Na tehdejší československé noviny nemůžeme vztahovat principy, kterými na média nahlížíme dnes například vyžadováním objektivního zpravodajství. V komunistickém režimu neexistoval volný tok informací ani „shora dolů“, ani směrem opačným. (Od vládní kruhů ke čtenářům a naopak.) Informace a jejich tok byly omezovány, upravovány, záměrně zkreslovány, obsahovaly polopravdy i vědomé nepravdy. Výsledkem byla nedostatečně, jednostranně informovaná společnost, zkreslené a dezinformované veřejné mínění, jakož i politická místa.⁹⁴ Je nepravděpodobné, že by deníky vzhledem k tehdejšímu státnímu zřízení a příslušnosti země k východnímu bloku o událostech v Koreji mohly psát jinak, než jak udávala Moskva. Je třeba zdůraznit, že v tomto případě se média neřídila zpravodajskými a etickými hodnotami, ale plnila funkci zprostředkovatelů propagandou poznamenaných sdělení.

To, že noviny plně přebraly sovětskou interpretaci událostí, vyplývá i z toho, že hlavním zdrojem informací domácích deníků byla sovětská média jako agentura TASS či deník Pravda.

Ačkoliv vybrané deníky citovaly i západní tisk, šlo většinou o materiály účelově využívané tak, aby zapadly do předkládaného rámce vývoje konfliktu. Některé z citovaných zahraničních levicových deníků navíc sympatizovaly se severokorejským režimem a stranily mu i ve svých článcích (Daily Worker, New Statesman). Čtenáři tak byli vystaveni informacím z několika zdrojů, které neustále potvrzovaly předkládanou verzi událostí. Bylo tedy nemožné udělat si podle zpráv v novinách věrohodný obrázek o situaci v Koreji. O skutečném průběhu války se tak měli obyvatelé Československa možnost z domácích médií dozvědět až po roce 1989.

---

⁹⁴ KAPLAN, TOMÁŠEK, 1994, s. 51

6.1 Obraz jihokorejské vlády a vojsk OSN

Jihokorejská vláda byla ve vybraných denících vykreslena jako fašistický režim toužící po válce a likvidující své odpůrce. Veškeré „zlo“ pak bylo personifikováno osobou prezidenta Li Syn Mana, který byl znázorňován jako pouhá figurka slepě vykonávající příkazy Američanů. Intervence vojsk na podporu Jižní Koreje vedená Američany, která se uskutečnila na základě rozhodnutí OSN, byla pokládána za zločinný akt, a tak o ní bylo od počátku také psáno. OSN se na stranách deníků stala v organizaci ovládanou Američany, kde jediný mírový hlas patří sovětským a jiným delegátům z východního bloku. Samotným jednáním OSN věnovaly deníky velkou pozornost a soustředily se především na aktivity sovětské delegace.

Noviny vytrvale vytvářely negativní obraz všech zúčastněných států bojujících na straně OSN, ale Američané v tomto ohledu rozhodně vedli. Kritické články nevycházely pouze o vládní kruzích (především prezidentu Trumanovi a generálu MacArthurovi), ale i o řadových vojácích. Ti byli často popisováni jako omezená *běsnící zvířata* slepě vykonávající třeba i rozkazy k vraždění civilistů s jedinou vidinou, kterou pro ně představoval zisk ze služby v armádě. Vojska OSN byla viněna z mnohých válečných zločinů, které však nejsou uvedeny v historických publikacích, a lze se tedy domnívat, že byly většinou smyšlené. O zločinech Severokorejců, které se prokazatelně děly a jsou i částečně zaznamenány, v československém dobovém tisku přirozeně nepadlo jediné slovo.

6.2 Obraz severokorejských a čínských vojsk

Invaze vojsk KILDR, prezentovaná jako obranná akce, byla považována za osvobození strádajících Jihokorejců. Z toho důvodu se o dobytých městech psalo jako o městech osvobozených, ve kterých vojáky vítá nadšené obyvatelstvo. Když byla města následně skutečně osvobozena silami OSN, deníky psaly, jak se místní obyvatelé nehodlají smířit se starým režimem a stávají se partyzány. Vstup Číny do války interpretovaly deníky jako vyprovokovaný Američany a popisovaly také jako obranný boj.

Samotní vojáci byli vykresleni jako hrdinní obránci míru neváhající za svou zemi položit život. Rovněž byli Severokorejci popsáni jako skvělí vězňatelé, kteří zajatým vojákům OSN zajišťují veškerý komfort. Naopak americké zajatecké tábory byly přirovnávány k vyhlazovacím táborům, což bylo jedním z hlavních témat článků o repatriaci válečných zajatců po podepsání příměří.

6.3 Struktura zveřejňovaných zpráv

Pro vybrané deníky je ve sledovaném období typické, že v nich o Koreji vychází množství podobných, či zcela shodných článků a zpráv, což bylo důsledkem již zmiňované závislosti na agenturním zpravodajství. V Lidové demokracii a Svobodném slovu vycházely především texty agentur TASS a ČTK, v Rudé právo ve větší míře i materiály agentury Nová Čína. Tyto texty bývaly v redakcích zjevně minimálně upravovány, neboť texty v jednotlivých novinách jsou často totožné.

Noviny věnovaly velkou pozornost diplomatickým jednáním na půdě OSN a přetiskovaly bez redakční úpravy množství nót, telegramů a projevů předních komunistických funkcionářů a prohlášení různých organizací (dělnických, studentských atd.) Texty tvořily i třetinu obsahu novin. Přetiskování projevů je typické především pro Rudé právo, které tak plnilo svou roli orgánu KSČ.

Samotné zprávy o událostech v Koreji si jsou mnohdy velmi podobné, ať už se jedná o opakující se titulky nebo obsah. Působí dojmem, jako by byly psány podle šablony, a to včetně jazykových obrátů. Obecně se dá říci, že vybrané deníky byly plné patetických projevů, tendenčních frází a slovních spojení, které se neustále opakovaly. Většinou šlo o fráze typu *imperialističtí váleční štváči*, *paliči války* atd., které měly zobrazovat ve špatném světle země zapojené do konfliktu na straně OSN.

Typickým příkladem zpráv, které se v průběhu celého konfliktu objevovaly na stranách deníků v podobném znění po celou dobu války, jsou texty o situaci na frontě. Jediným zdrojem těchto zpráv bývalo velitelství severokorejských jednotek a ve zprávách se uváděly pouze jejich vojenské úspěchy. O porážkách, které Severokorejci utrpěli v září roku 1950, se tak prakticky nepíše. K nejčastěji zveřejňovaným údajům patřil počet zabitých či zajatých vojáků a sestřelených letadel. Právě zprávy o amerických letadlech, která podle deníků podnikala *barbarské nálety*, se objevovaly téměř v každém čísle.

K jednomu z opakujících se typů článků patřily i zahraniční ohlasy na konkrétní události, například na projev prezidenta Trumana o možném použití atomových bomb. V těchto případech byla zveřejňována především prohlášení komunistických stran zahraničních států či levicových organizací, které se vydávaly za stanovisko celé země. Podobně pak vycházely i rozhořčené reakce domácího obyvatelstva. Deníky vytrvale zdůrazňovaly, že o mír v Koreji usiluje každý čestný člověk a apelovaly na obyvatele, že se o něj mohou nejlépe zasloužit usilovnou prací. Deníky se tak snažily vzbudit v domácím obyvatelstvu dojem, že se ho válka

v Koreji bytostně dotýká. Jedním ze způsobů, jak deníky štvaly obyvatelstvo v nenávisti vůči *imperialistům* byly i již několikrát zmíněné články o mandelince bramborové.

6.4 Srovnání deníků

Původních článků o válce v Koreji vycházelo v denících velmi málo, nejméně pak v Lidové demokracii, která v souvislosti s konfliktem uveřejňovala původních textů minimum a spoléhala především na materiály agentur. Ačkoliv o válce informovala Lidová demokracie pravidelně, dal by se tento způsob označit ve většině případů spíše za nutné zpravodajské minimum. List se více zaměřoval na domácí témata. Typické pro Lidovou demokracie jsou články spojené s křesťanskou vírou. Občas zde docházelo k propojení témat víry a korejské války například články, které zveřejňovaly protesty československých duchovních proti válce. Podstatnou roli hrály agenturní zprávy i pro Svobodné slovo a Rudé právo, ale oba deníky pravidelně uveřejňovaly původní texty. V tomto ohledu Rudé právo předčilo Svobodné slovo. Ve Svobodném slovu se redakční invence projevovala především v satirických glosách, které však měly většinou pouze několik řádků. V míře jakou Svobodné slovo o korejské válce informovalo můžeme list zařadit přibližně mezi oba zbývající deníky. O konfliktu zveřejňovalo vedle základních zpráv i některé doplňující články, avšak ne v takové míře, jako Rudé právo.

V Rudém právu byly z původních textů uveřejňovány nejčastěji komentáře, analýzy či úvahy redaktorů v pražské redakci, často šlo o rozsáhlé texty. Tento deník také o situaci v Koreji informoval jednoznačně nejvíce co do počtu článků a pravidelnosti, se kterou vycházely. Tyto texty se v něm také nejčastěji dostávaly na titulní stranu. Jako jediný z vybraných deníků mělo Rudé právo v Koreji svého dopisovatele, a to v období podepsání dohody o příměří. Komentáře psané v Rudém právu patřily rovněž k nejostřejším vůči Spojeným státům.

7. Summary

The paper finds that the articles published in the particular Czech newspapers were highly influenced by the Soviet propaganda. The newspaper took over the Soviet interpretation of development of the conflict. It means that the South Korea was shown as the original attacker. This was the first and crucial deflection from the historical reality. According to this first “big lie” the newspapers covered the Korean War during its whole process. The Czech media at this time did not fulfill its primary functions – publishing news according to objectivity and ethical code – but played function of mediators of messages influenced by propaganda. Under the reign of communist regime they didn’t have another option.

The fighting sides were described completely different. The intervention of UN led by the USA was rated as illegal, but the original invasion of North Korea was rated as rightful fight against aggression and for the unification of two nations. Newspaper wrote about many crimes which should be committed by UN forces, but did not mention any crimes committed by on newspaper pages celebrated North Korean forces.

The conflict was highly covered in the newspaper, but the outcome was just an uninformed and misinformed population.

8. Použitá literatura a prameny:

CATCHPOLE, Brian. *Korejská válka*. Praha : BB Art, 2003. 347 s. ISBN 80-7341-073-7.

NÁLEVKA, Vladimír. *Stalinova hra o zemi jitřní svěžesti*. Praha : Epoque, 2009. 176 s. ISBN 978-80-87027-93-6

CHINNERY, Philip. *Korejské krutosti*. Praha : BB Art, 2003. 311 s. ISBN 80-7341-018-4.

KAPLAN, Karel; TOMÁŠEK, Dušan. *O cenzuře v Československu v letech 1945 – 1956*. Praha : Ústav pro soudobě dějiny Akademie věd České republiky (ÚSD AV ČR), 1994. 183 s. ISBN 80-85270-38-2.

KAPLAN, Karel. *Proměny české společnosti (1948 – 1960)*. 1. Praha : Ústav soudobých dějin Akademie věd České republiky, 2007, 313 s. ISBN 978-80-7285-079-2

KAMAS, Daniel. *Křídla na Koreou*. Olomouc : Votobia, 1999. 199 s. ISBN 80-7198-354-3.

DVORCHAK, J. R. *Korejská válka 1950 – 1953: Dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno : Jota, 1996. 317 s. ISBN 80-85617-85-4.

ECKERT, Carter a kol. *Dějiny Koreje*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2006. 387 s. ISBN 80-7106-411-4.

JACKSON, Robert. *Letecká válka nad Koreou 1950-1953*. Praha : Jan Vašut, 1999. 175 s. ISBN 80-7236-112-0.

POLEDNE, Aleš. *Největší moderní války : (od Koreje po Irák)*. Praha : Volvox Globator, 2004. 117 s. ISBN 80-7207-553-5.

8.1 Prameny

Rudé právo. ročník 1950 (červen – prosinec), ročník 1953 (červen – srpen)

Lidová demokracie. ročník 1950 (červen – prosinec), ročník 1953 (červen – srpen)

Svobodné slovo. ročník 1950 (červen – prosinec), ročník 1953 (červen – srpen)

Webové stránky New York Times (<http://www.nytimes.com/1997/08/30/world/jan-sejna-70-ex-czech-general-and-defector.html?pagewanted=1?pagewanted=1>)

Military web Valka.cz (http://www.valka.cz/clanek_796.html)

Web agc.army (<http://www.agc.army.mil/publications/elnino/Fig13A.gif>)

Web univerzity Assumption

(<http://www1.assumption.edu/users/McClymer/his261/KoreanWarMap.jpg>)

Seznam příloh

Příloha č. 1: Mapa korejského poloostrova (obrázek)

Příloha č. 2: Mapa postupu jednotlivých vojsk v průběhu války (obrázek)

Příloha č. 1 : Mapa Korejského poloostrova

Figure 13 A. Map of Korean Peninsula

Zdroj: (<http://www.agc.army.mil/publications/elcino/Fig13A.gi>)

Příloha č. 2 : Mapa postupu vojsk v průběhu války

Zdroj: (<http://www1.assumption.edu/users/McClymer/his261/KoreanWarMap.jpg>)